

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 augusztus 19. péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 192. SZÁM.

Öt év telt el Románia felszabadulása óta*)

Írta:

Gh. Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének főtitkára

Öt év telt el, amióta országunk felszabadult az imperializmus iga alól, Románia ezekben az években gyökeres politikai és gazdasági átalakuláson ment keresztül: leromboltuk a régi berendezkedést és intézményeket, amelyek ráneheztek a népre és elkezdődött a kizsákmányolástól, a kapitalizmus gyógyíthatatlan betegségétől mentes új társadalmi rend felépítése. Az európai államok sorában hátul álló Románia, a nemzetközi törke félgymata népi köztársaságá alakult át és a politikailag legelőrehaladottabb országok sorába lépett. Románia történelme során nem fordult elő hasonló előreladás. Mi teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy ezt az utat számunkra most öt éve nagy felszabadítónk, a Szovjetunió nyitotta meg. A román nép mély és örök hálával viseltetik nagy barátja és szövetségese iránt, mert megmentette veszendő nemzeti létünket és kiragadott bennünket az imperialista rabságból. Augusztus huszonegyedikén a román történelmében az a nap marad, amelyen a dicsőséges és legyőzhetetlen Szovjet Hadsereg felszabadította Romániát, az a nap, amelyen a Román Kommunista Párt vezette népi és hazafias erők — a Szovjet Hadseregnek a Jasi-kisenevi fronton végrehajtott hatalmas támadása eredményeképpen — megdöntötték Antonescu fasiszta diktatúráját és a fasiszta Németország ellen fordították fegyverüket. A Román Kommunista Párt, az illegális, antifasiszta harc tapasztalt vezetője volt az augusztus huszonegyedikén megkezdődött népi felszabadító harc szervezője és megvalósítója.

A Párttól felfegyverzett és megszervezett munkásosztályok a napokon foglyul ejtették és tehetetlennek tették a vezető antoneszkánusokat, számos sztrátegiai állást kiragadtak a német fasiszta csapatok kezéből és megkezdtek lefegyverzésüket. A román katonák határozottan és hazafias lendülettel fordították fegyverüket az igazi ellenséggel — a fasiszta német imperializmussal — szembe és a Szovjet Hadsereggel csatlakoztak Erdély, Csehszlovákia és Magyarország felszabadításáért folyó harcokban.

Országunk dolgozóit a Szovjet Hadseregben már az első pillanattól kezdve nem akármilyen hadsereget, hanem a Szocialista Állam hadseregét látták, a szovjet dolgozók hadseregét, amely Lenin — Sztálin zászlaja alatt küzd a népek felszabadításáért. Hogy a Szocialista Állam hadserege és nem más hadsereg jött országunkba, akárcsak Európa többi keleti és délkeleti országába, ez a tény hatott Európa e részének történelmi fejlődésére. A felszabadított népek először nyerték el valódi függetlenségüket és nem-

zeti szuverenitásukat. A forradalmi erők számára megnyílt a népi demokrácia és a szocializmus útja. Az események egészen másként alakultak azokban az országokban, ahová az Egyesült Államok és Anglia imperialista hadseregei vonultak be. Görögország, Olaszország, Franciaország, a Benelux, stb. államok népe csak a felszabadulás illúzióját érezte egy kis ideig. Az idő múlásával azonban rájöttek arra, hogy mennyire kecséri illúzió volt ez. Ez országok burzsoázija megegyezett az új megszállókkal. Ime, újabb bizonyíték arra, hogy korunkban a burzsoázia a nemzeti érdekek árulója. Jelenleg valóságos hajtóvadászatot rendeznek az ellenálló szabadságharcosok ellen, közben a legalább való quislingeket a legmagasabb állami funkciókba helyezik.

A belgrádi burzsoá-nacionalista klikk Jugoszláviát is az imperializmus táborába rántotta. Judás Tito az imperialisták iránti szolgáló buzgóságában túltett még Csaldarison, De Gasperin és Francon is. Az antifasiszta háború hőseit, a „Szpomenica 1941“ kitüntetés viselőit, akik hűvek maradtak a népek felszabadításának nagyszerű ügyéhez, vagy megölik, vagy Rankovic, a véreskezű hóhér kazamatáiba börtönzik be. Jugoszlávia népe számára újra visszatérték a megszállítás sötét napjai. De félelmesen nő a jugoszláv hazafiak haragja a Tito-Rankovic-fele ellenforradalmi ügynökséggel szemben.

A román nép nehéz harcok árán nyerte el a kívánt rendszert. A román nép minden erejével támogatja népi demokratikus rendszerünket és társadalmi haladást a szocializmus felé. Ilyen körülmények között a dolgozók hazaszeretete nagyszerű cselekedetek forrásává válik, társadalmi fejlődésünknek mozgatójává lesz.

Ez teljes erejében megmutatkozik napjainkban a szocializmus gazdasági alapjai felépítéséért folytatott küzdelmében.

A burzsoá-földesuri rendszer Romániát gazdasági és kulturális visszamaradottsághoz tartotta.

Azonban, mielőtt a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály átvette az államhatalmat, Pártunk vezetésevel harc indult a szocializmus állapot elttintésére. Az agrárreform megszüntette a földbirtokosságot, mint osztályt. 1948 június 11-én államosítottuk a főbb ipari termelési eszközöket, a bankokat, biztosító társaságokat és szállítási vállalatokat. A kapitalista tulajdonosokat elűztük. E forradalmi aktus megvalósítása után a proletáriátus termelő ügyekozete hihetetlenül fellendült. Az ipari termelés már 1948-ban számos fontos iparágban, például az élelmiszeriparban, acélban, hengeroltóiparban, vasércben és földgázban, meghaladta az 1938. évi termelési szintet. De a szocialista ipar, megerősödését folyó küzdelem csak akkor vált megszervezetté, amikor átértünk a tervezéssel gazdálkodásra. Az 1949. évi állami terv a termelés 40 százalékos emelkedését irányozza elő, — olyantok fejlődését,

amelyről a kapitalizmus idején álmodni sem lehetett. Az állami terv előirányzatát az első negyedévben 7,3, a második negyedévben pedig — bár e negyed feladatai nagyobbak voltak — 7,4 százalékkal szárnyaltuk túl. E sikerek is igazolják, hogy milyen hatalmasan fellendíti iparunkat a szocialista tervezés.

Vessük össze az 1949. év első hat hónapja alatti ipari termelés néhány eredményét az 1948. év megfelelő időszakának termelésével. Megállapítjuk, hogy ötévtavasban 64,4 százalékkal, acélban 33,2 százalékkal, hengerelt árukban 18,2 százalékkal, vasércben 57,8 és szénben 19,7 százalékos emelkedést értünk el. Hasonlóképpen jellemzők a könnyűiparban elért nagy eredmények is: bőrt 196,1 százalékkal, pamutárut 46,3 százalékkal, gyapjúárut 59,1 százalékkal, a cukortermékeket pedig 544,2 százalékkal emeltük. Dolgozóink több ruhaneműt, több cipőt kapnak. A cukortermékek pedig, amelyeket azelőtt csak a fuvarozó élvezhetett, ma igen fogyasztott cikké váltak. A román ipar ma a következőket termeli: traktorokat, mezőgazdasági gépeket, cséplőgépeket, petróleumiipari felszereléseket, folyambajozási berendezéseket, villanymotorokat, kompresszorokat, mozdonyokat, nagy tonna-úrtartalmu vagonokat és autómotorokat. Nemrég megkezdődött a golyócsapágyak gyártása is. Fémiparunk előállította az első kombájnt és az első szövőgépet is. Mindezeket azelőtt külföldről kellett behoznunk. Milyen megemléstő válasz ez az imperialistáknak és kozmopolita ügynököknek, akik minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a román munkások és technikusok saját képességeikben is kételkedjenek!

Az 1949. évi állami tervben előirányzott beruházások összessége 82 milliárd lejt tesz ki, majdnem négyszerese az az 1948. évi beruházási összegnek. Új olvasztók, kemencék épülnek kohászati üzemekben, Moroeniben hatalmas villanyleveg, Moldovában nagy petróleum-finomító, két nagy szövőgyár, stb. épül. A költségvetési fölösleg ennek ellenére lehetőséget, hogy már az első két negyedév idején a terven felül szinte 23–24 milliárd lejt kitévő beruházási alapot irányozhassunk elő, tehát lényegesen több mint 100 milliárd lejt! Ma már megkezdhetjük a Duna-fekete-tengeri csatorna építését, e jónéhány kilométerre kiterjedő hatalmas munkálatokat, amelybe bevonhatjuk a munkások újabb ezreit és amely egész vidéket kelt majd életre.

Az állami kiadások legnagyobb részét már most szocialista nemzeti gazdaságunk jövedelmeiből fedezzük. Ezzel lehetővé válik a dolgozók jövedelmi adójának fokozatos csökkentése. Így az új falusi adótörvény általánosan 25 százalékkal csökkentette a szegény- és középparasztgazdaságok jövedelmi adóját.

A dolgozók életé és kultúrája szintjének állandó emelkedése észlelhető. A munka javadalmazásában alkalmazott szocialista

elv révén a munka termelékenysége növekedésével egyidejűleg a munkabér-alap minden hónapban nő. Vegyük példának a fémfeldolgozó ipart: A bér-alap a februári 250 millió 847.000 lejről márciusban 289 millió 836.000 lejre növekedett, míg a május-júniusi átlag 409 millió 487.000 lejt volt.

Mindezeket a sikereket el sem lehetne képzelni a Szovjetunió testvéri segítsége nélkül, amely pénzügyi támogatásban, nyersanyagok és készgyártmányok szállításában, valamint hatalmas közvetlen technikai támogatásban is megnyilvánul. Mennyire aljas a tény világánál Judás-Titonak, az imperialista ügynöknek az a kísérlete, amelyben azzal rágalmazza a nagy Szocialista Államot, hogy Jugoszláviát mezőgazdasági hinterlanddá igyekezett volna változtatni. Ez az arcátlan és szkrupulusnélküli politikai áhóhoz a tolvajhoz hasonlít, aki hogy gaztetteiről elterelje a figyelmet, újjával a távolba mutat és torkaszakadtából kiáltozza: „Fogjátok meg a tolvajt!” Az egész világ tudja azonban, hogy Tito marshallizálja Jugoszláviát, ami a valóságban Jugoszlávia nemzeti iparának megsemmisítését és függetlenségének elvesztését jelenti. Az a segítség, amelyet a Szovjetunió nyújt a népi demokratikus országoknak, SZOCIALISTA segítséggel, elsősorban az országok nemzeti iparának ki-fejlesztésére szánt testvéri segítség.

A szocialista jellegű gazdasági együttműködés különösen hatékony formáját jelentik a „Szovromok”. A szállítványozásban, a biztosításban, valamint a fontos iparágakban sorozatosan létesített vegyes román-szovjet vállalatok ezek. E vállalatokról nemcsak az megemléstésre méltó, hogy tökével, technikai berendezéssel, nyersanyaggal járulnak hozzá egy olyan hátramaradott gazdaság fejlesztéséhez, mint a miénk, hanem az a tény is, hogy vezetőiségükben szovjet szakemberek és technikusok tevékenykednek, akik a vállalatokat a munka szocialista megszervezése, a szocialista vállalatok alapos átgondolt vezetése és irányítása tekintetében a legelőrehaladottabb tapasztalatok valóságos központjává változtatják. Például a „Szovrompérol” az első hat hónapban a furási tervelőirányzatot 22,2 százalékkal szárnyalta túl. Ez a vállalat a berendezés felhasználásának és az új mód, szerkezet merész bevezetésének mintaképe. A „Szovrompérol” munkásai érték el a legmagasabb átlagos fűrészhosszúságot. Az országúti, folyami és légi szállítások terén a „Szovromok” döntő szerepet játszanak. A „Szovromtraktor” segítségével szériában gyártunk traktorokat. Népiünk nem haladhatott volna ennyire előre az ország iparosításában, ha a „Szovromok” nem lettek volna.

Ami a mezőgazdaságot illeti, a Román Munkáspárt világosan körvonalazta politikáját, alkotó módon alkalmazta országunk adott viszonyaira a Szovjetunióban végement kollektivizálás nagyszerű tapasztalatát. A Párt osztálypolitikája a falvakon a lenini-sztálini jelszót követi: „A szegényparasztságra támaszkodunk, szorosabbra vonjuk a szövetséget a középparasztsággal és szüntelen küzdünk a kulákok ellen.”

A Párt és a kormány az intézkedések egész sorát adta ki a dolgozó parasztság támogatására, a kulákság korlátozására és a mezőgazdaság szocialista átalakításához szükséges anyagi és politikai feltételek előkészítésére. E küzdelemben a legfontosabb hajtószíjak az új alapokon átszervezett szövetkezetek. Sztálin elvtárs tanít bennünket arra, hogy Lenin szövetkezeti tervének alkalmazása ez: a parasztság fel-emelése a fogyasztási és ellátási szövetkezetekből a termelő szövetkezetekbe, a kolhozjellegű szövetkezetbe.

A leninizmusnak a tanítását követve létesültek országunkban az első kollektív gazdaságok, a dolgozó parasztság szabad elhatározása alapján. Hatalmas forradalmi lendület légkörébe születtek meg. Ez a Párt falusi politikájának győzelmét jelenti. A Párt feladata e gazdaságok megszilárdítása, szervezetük megerősítése és gyakorlati tevékenységük megindítása.

Nem felejtjük el azonban, hogy mezőgazdaságunkban ma az egyéni gazdálkodás az általános forma. A földvásárlás megtiltásával, osztálypolitikával az adózásban, a beszolgáltatásnál és a hitelnyújtásnál a kormány támogatja a dolgozó parasztságot és korlátozza a kulákokat. A beszolgáltatási kampányban a dolgozó parasztság tömege eleget tett a Párt és a kormány felhívásának. Az ellenséges kulák elemeket kímélet nélkül leplezzük le és süjtjük a Román Népköztársaság törvényeinek legszigorúbb alkalmazásával.

Az államgépezet napról-napra erősödik. A néptanácsok ideiglenes bizottságai — a népi demokratikus rendszer politikai alapja — erős eszköz a legszélesebb tömegek mozgósítására a szocializmusért folytatott harcban, eszköz arra, hogy állami tisztségekbe emeljünk új népből jött embereket és arra, hogy a dolgozó nép a proletáriátus és a dolgozó parasztság államhatalma köré tömörüljön.

Az osztályharc élesedésének idején, amikor az osztályellenség dühös olyan fokban növekszik, amilyen mértékben országunkban és az egész világon, a dolgozók haladnak népi demokratikus szocializmus felé, a népi demokratikus rendszer ereje elárastja és demoralizálja az ellenséget. A PÁRT, mint vezető és irányító erő, a SZAKSZERVEZETEK a hatalmas munkástömegekkel, a

* A „Tartós békéért, népi demokráciáért” 1949 augusztus 15-4 számából.

Béklyóban is dacol az inséggel...

Szovjet költő versgyűjteménye a „csodálatos” Indiáról

India: csodavilág, rejtélyes emberek és titokzatos bűnök hazája. Igy festett ez általában a polgári és főképp a brit írók műveiben, akik ezzel a végtelenül primitív romantikával leplezték az imperialista gyarmatosító politikát.

John Davidsontól, a brit imperializmus egyik leghevesebb védelmezőjétől származik ez a „jelmondat”: „Az angol emberfeletti ember és fejlődésének története Anglia története”. Ez a sovinszta gondolat hatja át egy olyan író alkotásait is, mint Kipling, aki Indiának rabló leigázását nyilván úgy tekinti, mint első etapját az angol fejlődésnek. Kipling Indiának szentelt számos művében a fehérék fölényéről beszél a bennszülöttek fölött, akik állítólag önként elismerték a „felsőbbrendű faj” hatalmát maguk fölött. Az ő szemlélete szerint ez nem is lehet másként, mert a „Nyugat az Nyugat, a Kelet az Kelet s ezek pohasem egyesülhetnek...”

kökből és képekből bontakozik ki minden, alakokból és képekből, melyeket nagy költői erővel tud megjeleníteni. Széles eszelkezeléssel festi az indiai tájat:

Oriás hegyek, melyekhez nincs hasonló, Rohanó víz, szilajabb más folyónál, Mély szakadék, üde, tiszta csermely, Gazelláknak szökkelő bája, Sas a légben, felhőronák az égen: Ez Hinduszkus szürke tája.

Es a sasoknak ebbe a hazájába a „Ködös Nyugat”-ról jött az országabló. „Elvett mindent, földeket és réteket...” Súlyosan, mint a kő, hullanak a szavak, ki-védhetetlenül. „Elvette a gyapotot, a rizst, a banánt, elvette a földeket, a mezőket...” Mohón, rablóvágygal, kegyetlenül, csak egyetlen törekvéstől, csak egyetlen kívánságtól hajtva, vak volt a gyönyörű országgal és népével szemben. Mit akart ez az idegen betolakodó? „Csak pénzt, pénzt és újra pénzt”.

AZ IDEGEN TENGERJÁRÓ

EKKOR TÖRTENT, hogy egy idegen országból, egy országtól, amely minden nép jogát egyformán tiszteli és az igazi demokrácia érdekeit védelmezi, Indiába jött a tadzsik szovjetköltő, Mirzo Turszun-Zade és megdöbbenően igaz képet adott a mai India életének „legsötétebb ellentéte”-ről.

A versekből forró, őszinte szeretet és együttérzés árad a dolgozó indiai nép milliói tömegi felé, amely ma is rabigában görnyed. Felháborodás izzik ezekben a versekben, amelyekben a költő a megszegyenített millióiról szól, — az „érintetelenség”-ről, ahogyan ott hívják őket, — akik csak azért vannak, hogy a parasztiakat és a kisiparosokat mentesítsék a durva és súlyos munkáktól.

Turszun-Zade költeményeiben sincsenek kinyilatkoztatások: ala-

hajó gyomra szünet nélkül nyelte az indiai ültetvények és kertek kincseit, míg az emberek, akik mindent a kezük munkájával teremtetek és neveltek, halomra hullottak az éhségtől.

De a költő látja a jövőt, tudja, hogy a rabló idegen végül „semmit sem lesz képes megőrizni”, mert „szent a fény, a szeretet, a szellem... szent a nép verejtéke, de minden egyéb: köd...” A tadzsik költő öles szemé előtt a képek egész tömege vonul el, de az egyes benyomások egységes kép egészévé olvadnak össze. De bármiről szóljon a költő, mindegy nekelőtt az indiai nép sorsa izgatja.

A dúsvízű Gangesz partján jár és úgy érzi, hogy „a tengernek ez a fia” együtt szenved a kifosztott néppel, a hatalmas, hullámai mosta országgal.

Meszeszerűen szépek India dús kertjei.

Nincs elég kékitő a világon, Mely e folyót kékebbre festheti. S Eden-liget sem ragyoghat szebben Mint Bombay függőkertjei.

HALLGATVA DALAIT „szárnyaló szépségüktől túlrad az ember szíve!” De az azipros vizeken idegen cirkáló súlyos, sötét, nyomasztó árnyéka vetődik a függőkertek lebegő szépségére.

Kelet öleiben nyugvó Bombay szellős berkeiben: Amerika zászlaja! Mely álnok hazugság, mely szörnyű kín!

Ezek a versek a mai politikai helyzetet fedik fel: egykor Anglia kezében volt az India fölötti hatalom, — ma Amerika imperialistái nyújtják ki rablókezüket feleje.

Még megindulással emlékezik meg Turszun-Zade arról, milyen boldogok voltak ezek az üdvözlő szóhoz, az emberséges magatartáshoz, a barátságos közeledéshez nem szokott emberek, amikor egy szovjetemberrel találkoztak.

Halk csengését szavuknak nem felejtém, Sem arcukon a boldog könnyeket, S miként ragadta meg szikár kezük A feljűk nyújtott szovjet kezét...

ES EZ A TALÁLKOZÁS nem volt haszon nélkül: a hindu nép szomorú sorsa felett érzett bánattal együtt a szovjet költő magával vitte annak az „ifjú hangnak” csengését, amely ezzel bocsátotta útnak: „Higgyétek, mi olyanokká leszünk, mit ti”.

Es Turszun-Zade indiai benyomásait tükröző Sztálin-díjjal jutalmazott versei bátorságot öntenek India népébe. Nem hiába idézett Mulk Radj Anand, a hindu költő, az értelmiség béke világhkongresszusa alkalmából valamennyi hindu újságban és folyóiratban részleteket az „Indiai baladát”-ból.

AZ IGAZI ISKOLA

Buksi koponyákkal, figyelő ke-rek gyermekszemekkel klott-ruhás takaros fehérkötényes növendék-lányokkal most érkezett hozzánk az „Épülő URSS” című, gyönyörű szovjet folyóirat iskolaszáma, orosz, angol, francia és német nyelven. Első oldalán kőtáblába vésva a Szovjetunió alkotmányának 121. szakasza. „A Szovjetunió polgárainak joguk van a művelődésre. E jogot az általános iskolakötelezettség, a hetosztályos elemi iskola ingyenessége, a kitünően tanuló főiskolások állami ösztöndíjainak rendszere, az iskolai anyag anyanyelven való előadása, a dolgozóknak az üzemekben a szovjetgazdaságokban, a gép- és traktorállomásokon, valamint a kollektív gazdaságokban való, ingyenes szakmai technikai és agronomiai iskolázása, révén teljesítik”.

A következő oldalak tulajdonképpen nem egyebek, mint képszerű statisztikai kibontásai az alkotmány e szakaszának. 1914-ben a cári Oroszországban a lakosság 33 százaléka tudott írni-olvasni. Ma, a Szovjetunió legtávolabbi vidékein sincs irástudatlan. A tavalyi év végén a Szovjetunióban 200 ezer elemi iskola és gimnázium volt, 32 millió növendékkel; 3500 technikai intézet, amelyekben több mint 1 millió növendék tanult; 804 főiskola, ahol a növendékek száma szintén több mint 1 millió. A Szovjetunióban a tananyagot 119 nyelven tanítják. A munkás- és parasztszármazásu értelmiség: 10 millió.

Az első képeken óvodások buk-kannak fel. Mit játszanak? Isko-

lásdit. A következő képen már az úzbég tanítónő szép és fiatal arca bukkan fel, az úzbég első elemista kezét vezeti. A gyerek fején a jellegzetes keleti sípka. A tanítónő mellén kitűntetés.

Tiszta vonalú, új fehér középületeket látunk. A németek által elpusztított és újra felépített sztálinói és kisenevi középiskola épületei ezek. Az újjáépítés egyik legsürgősebb teendője: az iskolák helyreállítása volt. A következő felvétel: a moszkvai Gribojedov leánygimnázium irodalmi köre. Aztán: fizikai óra a talini gimnáziumban. A fizikaszertár nem üres, semmitmondó, használhatatlan szerszámokkal, de komoly mikroszkóppal és más fizikai eszközökkel van teli, amelyeket a növendékek a való életben is kezelni fognak. Valamennyi képen látjuk az iskola és praktikum, az elmélet és gyakorlat összeshívódését.

A lap megmutatja azt a tiszteletet és megbecsülést, amit a tanítókkal és tanítónőkkel szemben a Szovjetunió egész lakossága, a Párt és a kormány érez és kifejt. Egyik képen Olga Leonova tanítónő tanít, aki ezenkívül a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának is tagja. Másik felvételen Vlaszov, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének helyettes elnöke, rendjeletet és kitüntetéset oszt ki a termékeny, kitartó munkában kitűnt tanítók és tanítónők között.

Az „Épülő Szovjetunió” e száma oly mély betekintést nyújt a Szovjetunió tanügyi viszonyába, hogy az Népí Köztársaságunk minden tanítójának és tanítónőjének el kellene olvasni. E képes technikai szempontból is remek, folyóirat kötetek helyett beszél.

B. ZAHARESCU

A politikai gazdaságtan kézikönyve

ALLAMI KÖNYVKIADÓ (BUKAREST)

B. Zaharescu, a RNK Akadémiájának nagydíjjal kitüntetett munkája harmadik kiadásában lényegesen átdolgozva és kiegészítve kerül az olvasó kezébe.

A munka Marx közgazdaságtani elméletének átfogó ismertetését adja és megvilágítja országunk gazdasági fejlődését ez elmélet alapján. E részek mellett a munka a népi demokrácia és a szocializmus gazdaságtanának összefoglalásával bővíti.

Új formájában kiváló munkaeszköz mindazok számára, akik meg akarják alapozni közgazdasági ismereteiket, vagy pedig elő akarnak készülni a közgazdaságtan tudományának mélyrehatóbb tanulmányozására.

A könyv szerencsésen egyesíti a tudományos igényt a népszerű elbárással, s ez éppen úgy hozzáférhetővé teszi a tanulóifjúság és az elméleti kérdésekkel foglalkozó kétkézi dolgozók számára, mint ahogy biztos vezetője lehet azoknak az értelmiségieknek is, akik szükségét érzik, hogy a „társadalom anatómiájának” tudományával — a közgazdaságtannal megismerkedjenek.

Marx—Engels—Lenin—Sztálin közgazdasági tanításait összegezi ez a könyv, amelynek új kiadásban való megjelenése kétségkívül örömdetes és sokak által várt eseménye szellemi életünknek. (532 oldal, ára 220 lej).

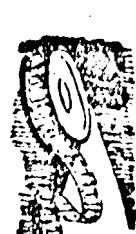
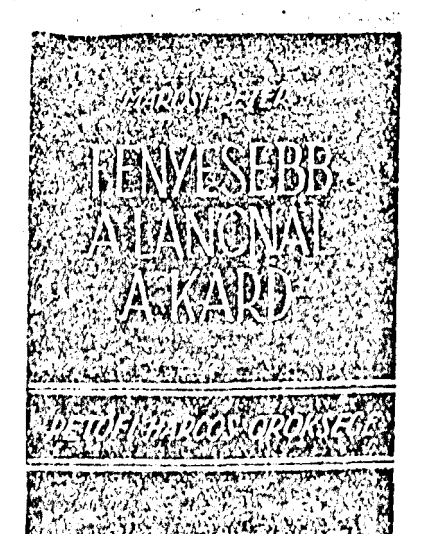
Három bolgár rövidfilm

SZOFIA. — A „Bolgár Film” állami vállalat befejezte három tudományos rövidfilm felvételeit. Az első „A Fekete-tenger mélységeiben” című, a tenger állat- és növényvilágát mutatja be. Ezt a filmet az elhunyt Georgi Dimitrov miniszterelnök kívánságára készítették.

A másik a Duna melletti „Szerebárna”-t állat- és növényvilágát ismerteti.

A vidék egyike az ország legszebb és legérdekesebb részének és Európában egyedülálló a maga nemében, a növényzet sokféleségével s a madarak változatosságával. A film bemutatja a polikánok és a szinte megközelíthetetlen tó mellett élő más madarak életét.

A harmadik a „Köerdő”, képeit Varna mellett vették fel. Bemutatja a sokezer évvel ezelőtt tengerrel borított vidéket, ahonnan a föld és a légköri viszonyok változásai következtében a tenger visszahúzódott s nyomában erdőszerű kőszlopok maradtak. Ez az erdő nem csupán geológusokat, hanem a természetbarátokat is érdekli.

Megkezdődött a Duna-Fekete-tengeri csatorna építése

Népköztársaságunk dolgozói lelkesen vessik ki részüket a munkából

Mint ismeretes, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának javaslatára a minisztertanács határozatot hozott a Duna-Fekete-tenger csatorna építésére. Mint annakidején rámutattak, olyan csatornáról van szó, mely a legjobb hajózási körülményeket fogja biztosítani a Duna és a Fekete-tenger között. A csatorna a Caras völgyében fogja átszelni Dobrudzsát, elhanyagolt, szegény, hátramaradott területen, mely most tarrá hívott, hogy újjászüllessen, jobb és gazdagabb életre.

A Caras völgyén át száz és száz évvel ezelőtt ömlött a víz a tengerbe. De ez a víz kiszáradt és ospan helyenként mocsarak és

lápok maradtak vissza, melyek felett maláriát terjesztő szunyogok milliói keringenek. A környéken nincsen lakott terület, egyetlen város sem, ipar sincs, szárazság dul az egész vidéken, mindent elmaradottság és nyomor ural, mely ellen a multbeli burzsoánagybirtokos rendszereknek nem állott érdekében felvenni a harcot.

Ennek következtében a népi demokratikus rendszerünk által a dolgozó parasztnak nyújtott minden segítség ellenére, ezen a vidéken legkisebb a népsűrűség, az élet ott rendkívül nehéz.

A RMP K. V. Politikai Irodájának határozata és a minisztertanács döntése nyomán ez a vidék új életre, valóban virágzó életre hívatott.

Élénk ütemben folyik a munka

A csatornaépítkezés előkészítő munkálatai megkezdődtek és élénk ütemben folynak.

Maga a minisztertanács határozata kiemeli ennek a munkálatnak a rendkívüli fontosságát. Valóban, a Duna-Fekete-tenger csatorna biztosítani fogja a legolcsóbb és legrövidebb vízi szállítást a Fekete-tenger felé; az ország délkeleti részének iparosításáért; a vidék gazdasági és kulturális fejlődéséért; a mezőgazdaság megjavításához és a dolgozó parasztság életszínvonalának felemeléséhez szükséges feltételeket; új lehetőségeket a szárazság leküzdésére, mely állandóan fenyegeti az ország délkeleti vidékét; a Caras mocsarakkal teli völgyének kiszáradását, ami hozzá fog járulni a maláriás vidék lakossága egészségének megjavításához.

A Duna-Fekete-tenger csatorna rendkívül fontos kérdést fog megoldani és pedig azt, hogy a hajózási nehézségeket leküzdjük és olcsó, gyors szállítást fog biztosítani,

Olcsóbbá kerül a szállítás

A Duna-Fekete-tenger csatorna a legjobb szállítási körülményeket biztosítja a Duna és a tenger között nagy rakস্যu folyami hajók és tengeri parti hajók számára. Ilyenformán lecsökken azoknak a szállítványoknak az ára, amelyek a Szovjetunióval bonyolítottak le a gazdasági kapcsolatok keretében, annál is inkább, mert a hajók elvihetik rakományukat felfelé a Dunán is, egészen ipari vidékeinkig.

Ugyancsak csökkenni fog a távolság a tengerig, ami meggyorsítja a szállítást és olcsóbbá teszi azt. Árucikkünk így jobban értékesíthetők külföldön, a gazdaságunk fejlesztéséhez szükséges behozott nyersanyagok és más termékek pedig olcsóbbá fognak kerülni nekünk. Más országok árúinak dumai forgalma emelkedni fog, ami új jövedelmet fog hozni számunkra, a hajók többször fordulhatnak, új kikötők alapítása pedig tehermentesíteni fogja Constantát és a Constanta-Cerna-Voda vasutvonalat.

Másrésről az ország egész délkeleti része egészen rendkívüli fejlődésnek fog indulni.

A pénzügyminisztérium újabb rendelkezése a hátralékos adók kiegyenlítésével kapcsolatban

BUKAREST — A pénzügyminisztérium körrendeletben értesítette az ideiglenes bizottságok mellett működő pénzügyi ügyosztályokat, az 1949 január 1-ig esedékes adóhátralékok és illetékek kiegyenlítő ügyében.

Mint már jelentettük, a pénzügyminisztérium egy már előbb kiadott körrendeletben elrendelte, hogy a kifizetetlen adók és illetékek büntetés nélkül öt egyenlő részletben folyó évi augusztus-szeptember hónapokban egyenlítették ki. A részletfizetés vonatkozik az

1949 június 16-iki 258. számú törvényrendelettel csökkentett adókra, illetékekre és adóhátralékokra, valamint a január 1-ig esedékes adókra és illetékekre is.

A pénzügyminisztérium újabb részletfizetési engedményével módot akar nyújtani az adófizetőknek, hogy adóhátralékaikat minden büntetés nélkül lefizethessék. Akik azonban ezt az utolsó kedvezményt nem használják ki és az állammal szemben fennálló tartozásaikat nem egyenlítik ki a megjelölt határidőn belül, szigorú büntetésben részesül-

a káderek más hasonló munkálataik számára, melyeket országunkban végrehozni fognak. Annak ellenére, hogy a munkálatok nagyrészt gépesített eszközökkel fogják elvégezni, a csatorna építkezésnél nagyszámú munkaerőt fognak használni.

Mint mondottuk, az előkészítő munkálatok élénk ütemben kezdődtek. Jelen pillanatban néhány ezer ember dolgozik a munkálaton. Az ország különböző sarkából jöttek azzal a forró vágytól tüzevel, hogy kivigyék részüket a Duna-Fekete-tenger csatorna építkezéséből.

Hajók fognak közlekedni a csatornán, új élet költözik a vidékre, melyet nyomor sötétített el eddig, az élet léktetése virágzás útját nyitja meg, mely kisugároz majd az egész országra.

A Román Népköztársaság dolgozói a szovjet emberek példáját követve, akik világot csodálatba ejtő óriási arányú építkezéseket végeztek, készek arra, hogy lelkesedéssel, minden erejükkel támogassák ezt a fontos munkálatot, abban a meggyőződésben, hogy ezzel felemeljük hazafias kötelességet teljesítünk.

Augusztus 23-ika tiszteletére kezdeményezett munkaverseny során

A „Herbák János” három dolgozója befejezte az 1949 évi előirányzatot

KOLOZSVÁR. — Az augusztus 23-ika tiszteletére rendezett szocialista versenyek újabb sikereiről számolunk be. A kolozsvári „Herbák János”-művek építőgárában jól megszervezett munkaversenyek eredményeként Bakos József már befejezte az 1949. évi előirányzatot és már 1950 márciusára termel. Balázs György 134 nappal előre dolgozik és így augusztus 1-én már 1950 január 4-ére termel. Tarr György 1950 január 11-ére dolgozik. Rajtuk kívül még többben értek el kimagasló eredményeket. Így Gergely Jánosné november 21-ére, Katona Sarolta november 24-ére, Bustyán Albertné és Fehér János november 3-ára termelnek.

150 kilométerre közelítette meg a kínai néphadsereg Kanton

KANTON. (Agerpress.) A kínai néphadsereg csapatai 150 kilométernyire közelítették meg Kanton. A néphadsereg kötelékei behatoltak Kvantung tartományba, melynek Kanton a fővárosa. Fukien tartományban a néphadsereg csapatai rohamosan közelednek Fuceuhoz. A városban már tisztán lehet hallani az ágyudörgést.

A Csang-Sá-tól 75 kilométerre fekvő Sziang-Sziang és a 100 kilométerre fekvő Szianghwa helység felszabadítása alkalmával a kínai néphadsereggel együttműködtek a partizán harcosok is.

A Kuomintang-csapatok zömét, amely Csang-Sá-tól keletre akartak visszavonulni, a kínai szabadságharcosok bekerítették.

A kínai néphadsereg a Csang Tehtől 60 kilométerre levő Celi körzet fővárosát felszabalkította.

Pekingi jelentés szerint a kínai partizánok Hajnan sziget észak-

keleti részén több helységet felszabadítottak. A Kuomintang helyőrségeit megsemmisítették. Ugyancsak felszabadult a Hajnan-sziget keleti részén levő Waning tengerészeti támaszpont.

A Kanszu tartományban előrenyomuló népi erők felszabadították Hayuan körzeti központot, Lancseutól 175 kilométerre.

A kínai néphadsereg más egységei Lancseu felé nyomulnak előre. Lancseutól délkeletre felszabadították

Maying helységeket. Az amerikai sajtótügynökségek jelentése szerint a Hong-Kong-i hatóságok a néphadsereg gyors előrenyomulása következtében még a hét folyamán elrendelik Hong-Kongban az ostromállapotot.

A Hong-Kong-i angol hatóságok elnyomó intézkedéseket akarnak fogantatni a lakosság ellen. Különböző törvényt akarnak életbeléptetni a halálbüntetés és deportálás bevezetésére.

Az albán hadügyminisztérium hivatalos jelentése a görög monarcho-fasiszták sуйos határsértéseiről

TIRANA (Agerpres) — Az Albán Népköztársaság fegyveres erőinek minisztériuma a görög monarcho-fasiszták által az albán terület elleni támadásával kapcsolatban a következő hivatalos jelentést adta ki:

„1949 augusztus 14-én 7 óra 30 perckor a biliki szakaszon a 31-ik határpont térségében a 9-ik számú monarcho-fasiszta hadosztály 41. brigádjá és 7 tüzérezred és egy Spitiere repülőkötelek támogatásával folytatta támadását hazánk ellen. Haderőink ellentámadásukat az ellenségét kényyszerítették, hogy visszavonuljanak kiindulási helyükre és a harcra nem halottak és számos sebesülteket hagytak.

Ugyanezen a napon tüzérséggel területünk ellen támadást hajtottak végre Trostiano, Kapatice, Bolihot, stb. városok ellen. A

tüzérségi tüz következtében öt polgári személy meghalt és a fentebb említett helységekből számos ház megromlott.

Augusztus 14-én délután 12 Spitiere repülőgép behatolt Albánia légiterebé és Vernik és Kapestice városok fölött szállt el. A repülőgépek az albán légelhárító utca tüz következtében visszavonultak.

Ugyanezen a napon a Koniszpoli szakaszon az 52-ik számú határpont térségében 4 monarcho-fasiszta tiszt és 6 katona tüzet nyitott az albán határőrökre.

A monarcho-fasiszták és az albán határőrök között lefolyt súlyos harcokban az ellenség vesztesége: 300 halott és 500 sebesült.

Augusztus 14-én 6 monarcho-fasiszta katona megadta magát az albán határőröknek.”

Öt év telt el Románia felszabadulása óta

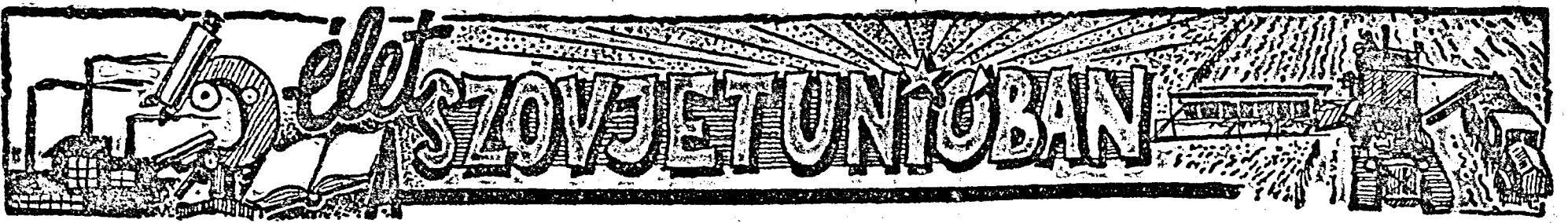
(Első oldali cikkünk folytatása.)

szocializmus megedzett építőivel, az IFJUMUNKÁS SZÖVETSÉG az élet-erős és forradalmi vívmányainkat testükkel védelmezni kész ifjak százezreivel, a NÉPTANÁCSOK (ideiglenes bizottságok) számtalan szállal néphez kötött apparátusokkal a proletárdiktatúra sztálini rendszerének alkalmazásáért jelentik. Ez eltérhetetlenül a szocializmus-hoz vezető Romániát, amely kész arra, hogy energikusan elfojtsa minden, előrehaladását akadályozó ellenkezést.

Beszédes e tekintetben, ahogyan országunk egész dolgozó népe küzd és dolgozik augusztus huszonharmadika, a nagy nemzeti ünnep méltó köszöntésére. A dolgozók a Terv teljesítéséért küzdve, TÉNYEKEL BIZONYÍTÁK lángoló hazaszeretetüket. Három élvizet felhívására felelve, nagy munkástömegek versenyre kelttek. Számos élmunkás és több csoport és osztály túlhaladta 1949. évi tervét és 1950-re dolgozik már. Rendkívül jelentős a legnagyobb fémipari üzemeknél „gazdálkodjunk hitel nélkül” jelszóval megindult verseny. A resinai és hunyadi nagyüzemeknél a munkások, technikusok és tisztviselők máris meghaladták a terven felül vállalt munkát. Az önellátás biztosításáért folytatott harcban, a szovjet munkások tapasztalatait felhasználva, munkásaink hatalmas belső tartalékokat fedeztek fel és mozgósították a tervért folyó küzdelemre. Ez munkásosztályunk látókörének kiszélesedését, politikai színvonalának emelkedését, szocialista öntudatának növekedését tükrözi.

Az iskolákban és sporttelepeken példátlan lendület figyelhető meg. Az iskolák, diákok és egyetemi hallgatók száma megnövekedett. A marxizmus-leninizmus tanulmányozásának bevezetése az egyetemekre és felsőfokú tanintézetekbe, valamint az orosz nyelv tanulása az összes iskolákban, felemelte tanügyi színvonalunkat. Eleven, erkölcsös, egészséges ifjú nemzedék nevelkedik. A szocializmus építésének nemzedéke.

Az augusztus huszonharmadika tiszteletére folytatott kampány a Román Népköztársaság dolgozóinak határozott válaszával jelenti az angol-amerikai háborús uszítóknak. A dolgozók tudatában vannak, hogy főfeladatuk ma a béke megvédéséért folytatott harc. Növekszik a tömegek küzdőképessége az angol-amerikai imperializmus és azok háborús tervvel ellen folyó hazafias harcban; ez viszont erősen tükröződik a Román Népköztársaság tevékeny szerepének fokozódásában, a demokrácia és a szocializmus frontjának a békéért vívott küzdelmében, amelynek élén a Szovjetunió áll. A RNK dolgozó rokonszenven felgyelnek az imperialista országok és a gyarmatok népei munkásosztályainak hősi harcára és együttérzésnek velük. A RNK dolgozó még szorosabban vonják baráti és szövetséges kapcsolataikat a nagy Szovjetunióval, a világbéke legfőbb támaszával. Mély szeretettel és határtalan hálával viseltetnek a nagy Sztálin iránt, aki szülői gondosságot tanúsít országunk nagy és kicsiny kérdései iránt is. Ez a szülői gondosság új erőt és bátorságot adó forrás számunkra.

IGY DOLGOZIK

egy falusi szovjet elnöke

A kievi terület cserkaszki körzetének Hudjakova faluja szovjetének elnökéül Ivan Drjuk helybeli parasztembert, egykori tankos tisztelet választották, akit a Nagy Honvéds Hősi Díjért hét rendjellel tüntettek ki.

Hudjakovo ukrán falu semmiben sem különbözik Kiev, Poltava vagy Harkov vidékének száz és száz falvától. Egyenes utcáit akác és juharfák szegélyezik. A cseresznye és almáskertek zöldjében bádög, vagy cseréptetejű fehér házacskák virítanak.

szovjetjében. Köztük szerepel a kolhoz elnöke, s a névsorban nem ritka a Szovjetunió Hőse, s különböző rendjelekkel kitüntetett parasztember sem.

Ivan Drjuk, a falusi szovjet végrehajtóbizottságának elnöke kint a födéken tartózkodott. Az erdőjavító brigád vezetőjével arról tárgyalt éppen, hogyan lehetne a terven felül további 15-20.000 csemetefát ültetni. Ezt a kérdést még este, a falusi szovjetben alaposan átbeszéltek.

Ezen a napon a falusi szovjet

elnöke a cukorrépatáblánál tartózkodott, ahol Jekaterina Litvisko kolhozista munkacsoportja dolgozott; járt a marhalegelőn is és figyelmesen áttanulmányozta a fejesi táblázatokat. Itt nem volt mindennel megelégedve mert úgy találta, hogy a hozam nem kielégítő. A fejnőkkel való tanácskozás során abban állapodtak meg, hogy pótlásképpen szénával etetik majd a teheneket, minthogy a forró déli órákban a gulya nem legel és néhány órán át ételem nélkül van. S elhatározták azt is,

hogy a teheneket éjjel etetik. Már a következő héten meghozta az újítás a várt eredményt: egyes tehenek tejhozama 4-6 literrel emelkedett naponta.

IVAN Drjuk a tejgazdaságból a falu szélére, a kovácsműhelybe ment. Itt ellenőrizte a rendbehozott arató- és cséplőgépeket, a gabonarostákat és egyéb mezőgazdasági felszereléseket.

A falusi szovjetbe ment ezután. Posta és látogatók várták itt: öt

magával tetszetlen Öregember, kikről külön kijelölt kolhozista asszonyok gondoskodnak. Az egyik azért jött most be a szovjetbe, hogy elmondja, nem szívesen tölti télenül napjait, valamilyen könnyű munkát kér. Kérésekkel, tanácsért fordulnak a kolhoz elnökéhez és Ivan Drjuk minden kérésre tud választ adni, minden panaszt orvosol.

Fontos munka várt még ezen a napon Ivan Drjukra: meg kellett tárgyalni a havi munkaterv teljesítésének ellenőrzését. Sokat dolgozott Ivan Drjuk ezen a napon is, mint mindig. Estére egész oszlopocskát tett ki a másnapra előírt halaszthatatlan ügyek sora.

EBBEN a faluban csaknem minden harmadik ház új, pedig öt évvel ezelőtt, amikor a német hódítók kiűzték innen, Hudjakovo romhalmoz volt.

Hatalmas lendülettel indult meg az újjáépítés: egymásután építettek a lakóházakat, társadalmi szerek és hivatalok épületeit. A házak ablakainak párkányára főlépires porcelánszigetelőket szereltek: bevomták a parasztházakba a villanyfényt.

Minden lépésnél láthatók a megújulás jelei. Felépült a falusi klub, két iskola, szülészeti osztállyal ellátott kórház, a falusi szovjet új helyiségei, működik már a villanytelep, a rádióközpont, a könyvtár és a bölcsőde. Építik a szállodát. A falu egyik szélén a kolhoz tágas gazdasági épületeit látjuk, a tehénistállókat, lóistállókat, pajták, zöldségtárolókat és a termelési műhelyeket. A falu másik oldalán a sportstadion büszkélkedik a malom és a hatalmas gyümölcsösök szomszédságában.

HUDJAKOVO falu büszkesége az a 25 ember akiket a helybeliek választottak meg a dolgozók küldöttjei

Öntöző árkok, vízmedencék és új csatorna-rendszerrel termőfölddé változtatják a szovjet szteppéket

A kolhozok tízezrei és a szovhozok százai vesznek részt az öntöző árkok és vízmedencék építésében. Ezeknek óriási jelentősége van a természet átalakítására irányuló sztálini terv megvalósításában. A terv értelmében az 1949-től 1950-ig terjedő időszakban a szteppé és az erdős-szteppé vidékén 44.000 öntöző árkot ásna és vízmedencét építenek a kolhozok és szovhozok földjeinek öntözésére. Ezekre a nagyarányú és rendkívül jelentős munkálatokra az állam hosszúlejáratú hiteleket nyújt a kolhozoknak és magára vállalja a csatornázási munkálatok tervkészítésével, a terepkutatással és a mű-

szaki irányítással járó költségeket. A kolhozdolgozók mindenütt nagy lendülettel kezdték meg a csatorna-hálózat építését. Az ország különböző körzeteinek kolhozai 1948-ban 2812 öntözőárkot és vízmedencét építettek, idén pedig 4300-at. Csupán Ukrajnában mintegy 2000 kolhozban folytatnak öntözési munkálatokat. A munkatelepeken a mezőgazdasági gép- és traktorállomások és véderősávosítási központok traktorait, teherautóit és egyéb gépeit is használják.

Záporozsje környékén 42 kolhoz önkéntes munkával ezer hektár öntözésére alkalmas vízmedencét épít.

tett. Kráznodár vidékén 30.000 hektár ellátó hatalmas vízmedence épül; Sztálinó vidékén az öntözött terület idén eléri a 7000 hektárt; Dnyerpropetrowszk vidékén pedig a 12.000 hektárt. A szovhozokban idén 215 víztartály építését irányozták elő, vagyis háromszor annyit, mint amennyit a tavaly építettek.

A kolhozokban épített víztartályokon kívül a Szovjetunióban óriási csatornarendszereket építenek az állam költségén. A szocializmusból a kommunizmusba átterés időszakára jellemző építőmunka egyike az Ararat-völgyének örményországi csatornarendszere. Ez a rendszer 200 ezer hektár öntözését teszi lehetővé. Ehhez hasonló arányú építkezések folynak Ukrajnában, Azerbajdzsánban, Georgiában, az Üzbég Köztársaságban és Kazahsztánban. Az Ü-

bég Köztársaságban a Szomjas Sztjeppe terméketlen földjeit is át- és átszelik csatornákkal. Azerbajdzsán mingecsaúri vízműerőtelepe 1.500.000 hektár öntözéséhez szükséges villamosáramot és vizet szolgáltat.

A Szovjetunióban óriási mértékűt kisebb-nagyobb villanytelepek építése hozzájárul a csatornarendszerek kifejlesztéséhez és sokmillió hektárnyi terméketlen föld gazdag termőfölddé változtatásához, elősegíti az állattenyésztést, a kertészet és egyéb mezőgazdasági ágak fejlődését.

Ejtőernyő a bányában

Az „acélkakas”, a bányalift vezetőjének egyetlen kézmozdulatára zuhanni kezd. Az utas másem érez, pillanatig tart az egész utazás, a kas egy rántással megáll 7-800 méterre a föld színe alatt, a szénbányában. Személyekkel, a bánya dolgozóival naponta százszor és százszor teszi meg ezt utat a bányalift. Elkerülhetetlen, hogy néha ne történjen szerencsétlenség.

Elkerülhetetlen? Ezt kérdezte Pavlov és felesége, a két szovjet felaláló is. Nem elkerülhetetlen, sőt: el kell kerülni a szerencsétlenségeket. Hogyan? Pavlov és felesége nekiláttak a munkának. A cél az volt, hogy olyan bányaejtőernyőt létesítsenek, mely a zuhanó kasszát megállítja, ha ürtéletesen elszakadnak a szörmények. A kísérlet hasonló irányban folyt már kapitalista országokban is, csak hogy ott

sohasem fejezték be a kísérleteket, mert kisebb gondjuk is nagyobb volt a tőkésnek, a munkások életének védelmének.

Pavlovék a bonyolult műszaki kísérlet megoldására mindenekelőtt hosszú megfigyelő munkát végeztek, majd megszerkesztették a bányaejtőernyőt, mely biztosítja a kasszát a lezuhanás ellen. Az ernyő felszerelésére és kipróbálására berendeztek egy bányát a Donec-medencében.

A feltalálók a feladat megoldásán több, mint tíz évig fáradoztak. A kísérlet: bánya függőaknájában több ízben mesterségesen elszakították a különböző sebességgel és megterheléssel szállódó felvonókötélét. Néhány kísérletnél a kassza állapotát is helyezték el.

Összesen 70-szer zuhant le a mesterségesen elszakított bányalift az aknába, hatvanhétzer

lesték a tudósok szívszorongva: sikerül-e az ejtőernyőnek minden esetben fenntartani a kasszát, megvédi-e majd az ernyő a szörnyű bányászhaláltól az utasait? Munkájukat siker koronázta. A bányaejtőernyő rendszerű ernyő a liftet minden esetben fenntartotta, úgy, hogy az lebegve megállt a levegőben. A liftben kísérletképpen elhelyezett illatoknak egyetlen esetben sem történt bajuk.

Az utolsó kísérlet, mely két nappal a háború kitörése előtt zajlott le, méltó volt a két tudóshoz. A kas első utasa a kezelőszemélyzetet kívül a feltaláló tudós házaspár volt. Indulás előtt mindent a legpontosabban átvizsgálták, majd megadták a feltaláló felvonó kezelőjének. Az indítókarral elfordítása után a lift a benne levő emberekkel együtt fokozódó gyorsasággal szállódni kezdett. Az akna faláról

víz ömlött az utasokra, akik egyre nagyobb sebességgel zuhantak lefelé a hideg sötétségben. 240 méter mélységben — így határozták el már előre — a kas leszakadt a felvonókötéltől. Izgalmas pillanat — és a kísérlet sikerült. A kas nem zuhant tovább, az ejtőernyő lebegve fenntartotta.

A hitlerista háború megakadályozta az ernyő bevezetését, a háború vége után azonban újra hozzáláttak a munkához. 1948 júliusában újra kipróbálták az ernyőt, majd felszerelték több Moszkva-környéki és Donyec-medencei bányában. Moszkvában központi ejtőernyő trolidát létesítettek Pavlov vezetésével, melynek feladata az ejtőernyők rendezésére a szovjet széniparban.

A szocialista társadalom a tudomány segítségével leküzdte a veszélyt, mely a dolgozó ember életét fenyegeti.

As ipari vállalatok közvetlenül is hozzájárulnak a szovjet mezőgazdasági munkások életszínvonalának emeléséhez

A Szovjetunióban az ipari vállalatok fokozatosan védnökségük alá veszik a kolhozokat. Az üzemek többsége sokoldalú segítségben részesíti a kolhozfalvakat. A szocialista államában az ilyen segélynyújtásnak sokféle változata van. A moszkvai és a Moszkva-vidéki vállalatokban bevezették a traktorgyártást. Minden egyes vállalat csupán egy vagy több alkatrészt gyárt, s az alkatrészekből egyetlen üzemben állítják össze a gépeket. Az alkatrészeket főleg megtakarított anyagból állítják elő. A traktorokat a Moszkva-környéki mezőgazdasági gép- és traktorállomások rendelkezésére bocsátják. Az idej mezőgazdasági kampány idején a traktorok értékes segítséget jelentettek a kolhozoknak.

A harkovi vállalatok szervezetel és munkaegyettesel hozzásegítik a kolhozokat és szovhozokat gazdaságuk villamosításához. Az utóbbi négy év alatt 384 kolhoz, 51 M. G. T. állomást és 44 szovhozot villamosítottak, 217 villanytelepet építettek és ahhoz több mint 800.000 m. magasfeszültségű vezetékot szereltek fel.

A harkovi ipari vállalatok munkásai az idén széleskörű versenyt indítottak a mezőgazdaság teljes villamosítására.

A párt- és szakszervezetek élénk politikai tevékenységet fejtenek ki a falusi lakosság körében. Előadásokat tartanak, könyvekkel látják el a könyvtárakat és segédkezet nyújtanak a kolhozklubok sportszakosztályai, gyermekvédelmi intézmények és rádióközpontok tevékenységének fellendítéséhez.

Az őszi buza 96 százalékat learatták

TORDA. — (Tudósítónktól.) A legújabb adatok arról számolnak be, hogy Torda-Aranyos megyében a dolgozó földművesek fokozták a mezőgazdasági munkálatok iramát. A Román Munkáspárt helyi szervezetei jó és gyors munkára mozgósították a dolgozó földműveseket, akik versenyre hívták ki Maros-Torda megye dolgozó földműveseit.

A legutóbbi jelentések beszámolnak arról, hogy a ludasi járás dolgozói 7911 hektár búzát, 1014 hektár árpat, 63 hektár rozsot és 357 hektár zabot arattak le. Eddig 4040 hektár területen végeztek el a tarlóhántást. A gyéresi járásban 7417 hektár búzát, 30 hektár rozsot, 1616 hektár árpat és 478 hektár zabot arattak le. 2622 hektár tarlót hántottak fel.

A szentmihályi járásban 4300 hektár, a tordai járásban 3872 hektár, Torda város határában 1500 hektár, a járai járásban 4038 hektár gabonát arattak le.

Az összesített eredmények — ebben benne foglaltatik a többi járások eredménye is — bizonyítják, hogy a megyében az őszi búzavetés 96 százalékat, a tavaszbuzáknak 42 százalékat, az árpanak 78 százalékat, a zabnak 51 százalékat aratták le.

N. M.

MEZŐGAZDASÁGI TANÁCSADÓ

Kezeljük jól az őszi vetést

A repce, a lucerna és az őszi takarmánykeverékek azok a növények, amelyeknek vetési ideje leghamarabb elérkezik. De nem sokkal utánuk az őszi árpaival megkezdődik az őszi kalászosok vetése is.

A SIKERES NÖVÉNYTERMESZTÉS

Alapja a megfelelő elővetemény megválasztásán és a trágyázáson kívül a helyes talajművelés. Nézzük meg, mi a teendő, hogy a vetési munkák kezdetén földre kerülő magvak bő termést hozzanak.

Az őszi vetések munkáját a repce nyitja meg. Ez olajban leggazdagabb ipari növényünk. Magja 40 százalék olajat tartalmaz, melyet az élelmiszeripar, festőipar, vasút, gumigyártás, borkészítési ipar hasznosít és nagy szerepe van a finom mechanikai gépek kenésénél is. A repce legjobb előveteménye az őszi takarmánykeverék és a takarmánynak levágott zabosbúkköny, különösen ha ezek istállótrágyázott földbe voltak vetve. A repce apró magja jó magagyat kíván s ezért jól át-munkált talajba vessük. Ennek feltétele pedig, hogy az elővetemény lekerülte után a tarlóhántás megtörténjen s hogy volt az a továbbiakban kezelve. A repcét mindenkor géppel vessük, kataszteri holdanként 5—7 kilogramot.

A LUCERNA őszi vetésének ideje is most van, augusztus második felében.

Liszenkó szovjet agrrobiológus, a micurini tanok továbbfejlesztője, a lucerna őszi vetését azért ajánlja, mert így a lucerna gyökere a következő év nyaráig megerősödik és a növény jobban megbirkózik a nyári szárazsággal fejlődése első időszakában. A lucerna legjobb előveteménye őszi vetés esetén a korán lekerülő pillangós takarmánykeverékek közül az expressz borsó, repce, mák, őszi-árpa, korai burgonya (ha mint új-burgonya lett a piacra kiszedve). A lucerna elvetése előtt akár vetőszántást végeztünk, akár tárcsával, kultivátorral vagy, fogatos kapával sekélyművelést hajtottunk végre, utána haladéktalanul fogsuljunk és hengereljünk, hogy a talaj felszínén a kíváló hatású aprómorzsa, porhanyó takaróréteget újból visszaállítsuk. Amennyiben a talaj felszínén egy eső után kiscserpesedne, az alkalmas talajállapot kivárása után fogsuljunk, hengerrel állítjuk vissza a porhanyó takaróréteget. Lucernából összel 20 kiló magot vetünk, mely lehetőleg arankamentesített és ellenőrzött legyen.

AZ ŐSZI TAKARMÁNYKEVERÉKEK vetése a koratavaszi zöldtakarmány biztosítása céljából fontos

és ezek terjesztésével, kettős termelés lehetősége révén a takarmányellátás fokozható, mert például a korán lekerülő szöszösbúkkönyös rozs keverék után silóku-korica sikerrel termesztendő.

Viszonyaink között a biborhere rozsos, szöszösbúkköny rozsos, pannonbúkköny rozsos és őszi-borsó ősziárpa vagy rozsos keveréke jöhet számításba. Ezek rendszerint gabonafélék tarlójába kerülnek elvetésre és a talajművelésnél a repcénél és a lucernánál elmondott legyen az irányadó. A szálastakarmány termesztés céljából vetett őszi takarmánykeverékek vetését szeptember közepéig be kell fejezni, hogy a vetések megerősödve menjenek a télbe. A takarmánykeverékeket gabona sortávolságra vetjük a következőképpen: Szöszösbúkkönyből 60 kilót 40 kiló rozssal. Pannonbúkkönyből 60—70 kilót 40 kiló rozssal. őszi borsóból 60—80 kilót 30—40 kiló ősziárpával, esetleg rozssal. Biborheréből 18—20 kilót 50—60 kiló rozssal. Az őszi takarmánykeverékek termesztésének jelentőségét az is fokozza,

hogy mindegyik keverékben szerepel egy pillangós növény, mely a gyökerein élő baktérium segítségével a levegő nitrogénjét hasznosítja tápanyagként az utónövény számára. Tehát talajgazdálkodási szempontból is hasznos az őszi takarmánykeverékek vetésének beiktatása a mezőgazdasági üzembe.

AZ ŐSZI-ARPA az első kalászos, melyet az őszi folyamán elvetünk. Termesztése különösen Erdély nyugati megyeiben indokolt, mert biztos és csaknem mindig nagyobb terméseket ad, mint a tavaszárpa. Azonban a nálunk eddig termesztett fajták nem eléggé fagyállóak. Az őszi-árpa rendszerint 4—6 sorosak és magjuk csak takarmányozásra alkalmas. Vetése augusztus második felében, szeptember elején történik. Kataszteri holdanként 70—100 kiló vetőmag elegendő.

A felsorolt növények biztos és nagy termést csak akkor adnak, ha azok elvetése a megadott vetési időn belül megtörténik.

BIKFALVI FERENC

„Örömmel teljesitem!”

En, Molnár Lajos désházal lakos vagyok, a reám eső buza beszületését örömmel teljesitem, mert látom azt, hogy igazságos volt a kivétel. A beszületett buza után lehetővé válik, hogy én is több ruházati cikket és gazdasági felszerelést kapjak, a városi dolgozóktól. A beadott gabonával segítem a szocializmus építését.

Désháza, 1949. aug. 11.

MOLNÁR LAJOS

Allami mezőgazdasági gép- és traktorállomások Bulgáriában

Bulgária mezőgazdaságának gépesítése szükségessé tette állami mezőgazdasági gép- és traktorállomások létesítését. Erre a mezőgazdaság hozamának növelése és a paraszti munkájának megkönnyítése végett s a mezőgazdálkodás szövetkezeti alapra való áttérése miatt volt szükség.

Az első öt állami mezőgazdasági gép- és traktorállomást 1945-ben létesítették. 1946-ban 21-re, 47-ben 30-ra, 1948-ban pedig 71-re növekedett a gépállomások száma. Miután a mezőgazdasági berendezések az állam birtokába jutottak, a gép- és traktorállomások jelentősége is rohamosan növekedett. Az állami gép- és traktorállomások birtokában van az ország mezőgazdasági gépállományának 85 százaléka. A gépállomások felszerelését a mezőgazdasági termelő szövetkezetek, a kollektív gazdaságok, az állami birtokok és a kisparaszti gazdaságok használják.

A helyes munkamódszerek és a tervszerű munka folytán észszerűen használják ki a gépeket, így azok teljesítménye sokkal nagyobb, mintha magánkézben lennének a gépek. 1946-ban az állami mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon a munkatervet 114, 1947-ben 118, 1948-ban pedig 132 százalékkal teljesítették. (Agerpress.)

Tanfolyamot szervezett a kolozsmegyei RDNSz

KOLOZSVÁR. — A RDNSz kolozsmegyei szervezete tagjai politikai és ideológiai színvonalának emelésére tanfolyamot rendez. Kolozsváron kedden délelőtt kezdődött meg a tanfolyam, melyen a megye összes járásából 14 falusi tag vesz részt, akik már eddig is kiütköztek szervezeti téren. A tanfolyam tíz napig tart. Ezalatt a hallgatók alapismereteket szereznek a marx-lenini tanokból, hogy visszatérve otthonukba irányító munkát tudjanak végezni a RDNSz helyi szervezeteiben.

Minden reggel 7 órakor kezdődnek az előadások. Előtte félórás újságolvasás van, majd a megállapított tanrend szerint előadás, szeminárium vagy kollektív tanulás. Tanulás közben közösen vitatják meg az előző napi anyagot. Szorgalmasan tanulnak mindannyian, hogy minél több tudást szerezzenek. Különös szorgalmat tanusít Ciplea Mária, aki öt gyermek anyja. Férjére és 14 éves kislányára bízta a háztartás vezetését.

és hogy ő eljöhessen tanulni. Idáig is szorgalmasan tevékenykedett a RDNSz helyi szervezeténél.

A tanfolyam befejezése után, a 14 dolgozó földművesasszony több tudással és nagyobb lendülettel vehet majd munkáját a dolgozó nép érdekében megvédése érdekében.

LEVELEZŐINK IRJÁK:

Cigányi

A szilágymegyei községben jól megszervezték a cséplést. Az ideiglenes bizottság tagjai: Muresan Ioan elnök, Szepesi Mihály alelnök és Palotás József titkár éjjel-nappal a betakarítás érdekében munkálkodnak. Kellő mértékben mozgósították a dolgozókat, így akadály nélkül folyik a munka.

Zilahról, a városi dolgozók gyakran meglátogatják a községet és felvilágosító munkát végeznek a dolgozó földművesek között.

Arván.

KÉT TÖRTÉNET

Egy hid és egy villanymotor. Két olyan dolog, aminek nagy jelentősége lehet egy falu életében. S mint látni fogjuk: van is.

Kisiklód Kolozsvártól nem messze, Apahida és Bonchida között fekszik, a Szamos tulsó oldalán. Jó néhány száz éves település. Itt húzódtak meg a gróf — Bánffyék — karmái közül, az idők során megmenekedett jobbágyok.

A jobbágyi sorsból száz évvel ezelőtt felszabadultak — papíron — mert a valóságban rabságban maradtak továbbra is. A Bánffyak, karöltve az ő érdeküket szolgáló tökéletes-földesuri kormányokkal, nem engedték meg, hogy felemelkedjenek, mert a felemelkedett népet nem lehet kiszámányolni. A kiszámányolók nem engedték, hogy fejlődjön a falu. „Minek nekik — mondták —, ha

fejlődnek, akkor a maguk lábán is megállanak, s mi lesz akkor velünk?”

Nagy hátramaradottságban éltek falvaink, köztük Kisiklód is. A Szamosot csak egy rozoga, vékonyka kis hid ivelte át. Nehéz terülvel nem lehetett rajta átjárni. Ha traktor és cséplőgép gurult volna rá, összeomlott volna az egész recsegő alkotmány. Így hát cséplőgép sose járt a multban a faluban, s traktort csak akkor láttak a kisiklódok, ha a szomszédos, a Szamos innenső oldalára eső községekbe jöttek. Cséphadaróval verték ki a kalászból a magot, meg egy ócska kis géppel csépeltek, amit kézzel halstottak.

A felszabadulás után Kisiklód dolgozó népének álmai is sorra megvalósultak. Maguknak építettek a dolgozók. Maguknak építették azt az erős szép hidat, amelyik a régi helyén

ma merészen, pompásan ivel át a vízmeder felett. Ez már elbírja a traktort és a cséplőgépet. Így néhány nappal ezelőtt traktor pöfögött át a hidon s a szerűn felbugott a cséplőgép. Ünnepe volt ez a nap a kisiklódai dolgozó földművesek részére. A maguk építette hidon a korszerűség vonult be Kisiklódra, s eltűnt a sötét mult utolsó jelen volt árnya is.

A villanymotor története rövidebb. De éppen olyan nagy jelentőségű, mint a kisiklódai híd.

Bogártelken történt. Egy traktor van a községben és sürgősek a mezőgazdasági munkák. A traktor a cséplőgépet hajtotta, de szükség lett volna rá a mezőn is, tarlót hántani. Törték a fejüket a bogártelki dolgozó földművesek, hogy mi tővük legyenek. Jó

gondolatuk támadt. Végre is hajtották.

A malomban volt egy villanymotor, amit már hosszú ideje nem használtak. Kivitték a szérűre. Tarlóbakkot építettek alája, föléje megtették. A villanyoszlopokat a faluból szedték össze. Drót is került. Az egyik áruhalmozó nagy gazdánál találták. Az oszlopokat önkéntes munkával helyezték a földbe, a huzalozást az egyik otthonnyaraló gyári munkás, Gál János végezte el. Segítette a dolgozó földműveseket.

Bekapcsolták a villanymotort. A motor hajtja a cséplőt. Üzemanyagot takarítanak meg így és a tarlóhántást is el tudják végezni. A traktor már kint pöfög a határban, s a szerűn dolgozó villanymotorra büszkén néznek a bogártelkeik. Ők a motort, mi rájuk vagyunk büszkéik.

SZEKELY GYÖRGY

Ördögösfüzes

Szamosújvártól alig pár kilométerre fekszik a község, a füzesi partok mentén. Szorgalmas nép lakja. A nyári mezőgazdasági munkákat nagy igyekezettel végzik. Az aratást már 100 százalékban befejezték és javában folyik a cséplés. A dolgozó földművesek éberrel vigyáznak arra, hogy senki se szabotálhasson, hogy minden szem mag a zsákba kerüljön.

Az új szövetkezeti vezetőséget nemrég ültették be. Ezalkalommal ünnepélyt rendeztek, amelynek műsorát az ördögösfüzesi ifjak szolgáltatták s vendégként ott volt a dengelegi fuvószenekar is.

Lapohos Zsigmond.

Bágyon

Az aratást befejezték. A cséplést ünnepélyes keretek között augusztus 4-én kezdték meg. A dolgozó földművesek egyrésze előbb idegenkedve fogadta a szerűn való cséplést, most azonban, hogy látják a gyors munkát, örülnek neki.

Bágyon dolgozó földművesei nemrég önkéntes munkát végeztek. Megjavították a községbe vezető országutat. A község dolgozó földművesei azt szerették, ha jólképzett előadók keresnék fel Bágyont, akik a kollektív gazdaságoktól tartannak előadásokat.

Balogh PÁL

Dolgozó földművesek!

Vigyázzatok jól minden szem gabonára, jövő évi kenyereinkenre!

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23. II. emelet. Telefon: 15-33.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér. 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Felélő szerkesztő: LAZAR JOZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

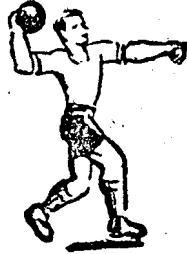
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.623.

Nyolc világbajnokságot nyertek a tegnapi nap folyamán a Szovjetunió versenyzői

Győztek a RNK ökölvívói

A FVB legújabb eredményei

BUDAPEST. — A főiskolai Világbajnokságok küzdelmeinek nem kedvez az időjárás. A szabadtéren megrendezésre kerülő sportágakat nagymértékben zavarja a szeles, esős időjárás és több ízben is meg kellett szakítani a versenyeket. Zavarlanul csak a terem sportok folynak és birkozásban már be is fejeződtek a küzdelmek. Ebben a sportágban született meg az első szovjet győzelem és egyszerre öt világbajnokságot nyertek a Szovjetunió versenyzői. A birkozásban három nemzet indult, a Szovjetunió, a RNK és Magyarország. A magyar versenyzők az öt szovjet győzelem mellett három világbajnokságot szereztek. A mi fiatal versenyzőinknek túl erősnek bizonyult a mezőny és minden súlycsoportban a harmadik helyre szorultak.

TENISZ:

Férfi egyes: Ádám (magyar) megnyerte a cseh Pecha ellen félbeszakított mérkőzését és így az elődöntőbe jutott, ahol a magyar Fehér, továbbá egy francia és egy cseh versenyző közül került ki további ellenfele. Női egyesben Vad Zsuzsa két szettben győzött a cseh Mihalova ellen és a döntőbe jutott. A döntő másik résztvevője a magyar Jávor, aki az elődöntőben a magyar Peterdy Mártát győzte le. A döntő két résztvevője a magyar Vad Zsuzsa és Jávor, a harmadik helyért a magyar Peterdy és a cseh Mihalova mérkőznek.

KERÉKPÁR:

Kétüléses gépek. Világbajnok: Franciaország. 2. Magyarország (Tóblás II. Karakas). 3. Ausztria.

RÜPLABDA:

Férfi: Szovjetunió—RNK 3:0. Csehszlovákia—Albánia 3:0. Női: Csehszlovákia—Lengyelország 3:1. Szovjetunió—RNK 3:0.

BIRKÓZÁS:

Végeredmények. Lepkesúly: Világbajnok: Babajev Szovjetuniói 2. Páger Magyarország 3. Hann RNK. Légsúly: Világbajnok: Ribakov Szovjetunió. 2. Hódos Magyarország 3. Takács RNK. Pehelysúly: Világbajnok: Sipos Magyarország 2. Kálmánovszkij Szovjetunió. 3. Popescu RNK. Könyvsúly: Világbajnok: Iluridze Szovjetunió. 2. Tarr Magyarország 3. Cuc RNK. Váltósúly: Világbajnok: Markusin Szovjetunió. 2. Szilvási Magyarország 3. Popovici RNK.

Megkezdődtek az asztaliteniszezők versenyei az „Augusztus 23” kupáért

KOLOZSVAR. — Az „Augusztus 23” tiszteletére megrendezett asztali teniszversenyek tegnapi eredményei a következők: Csapatversenyben: Victoria—Gutenberg 5:3. Nagy 3. Papp és Gál 1—1 gy., illetve Harasztosi, Veress és Váró 1—1 gy. Dermatá—Vízmuvek 5:0. Gáspár 2, Kiss Gyula 2, Bekő 1 győzelem.

Az egyéni versenyek is megkezdődtek, melyeken több mint 100 versenyző indult.

Az asztalitenisz területét felhívja az összes résztvevők figyelmét, hogy ma este 7 órakor jelenjenek meg a verseny színhelyén. Ellenkező esetben törlik a további jártékból.

Országos teniszversenyt rendez a hét végén a Dermatá

A Dermatá tenisz szakosztálya kodnak. Nevezéseket Bekőnél lehet leadni, telefonon, vagy táviratilag péntek délután 2 óráig a Herbák János gyárban. A helyiek részére szombat délután 3 órakor kezdődik a verseny a Dermatá tenispályán, a vidékiek csak vasárnap reggel kezdik meg a játékot.

Több lekvárt, kevesebb pálinkát

Itt az ősz. Nemsokára lerázzuk a szilvafákat és kezdődik a szilvafőzés ideje. Folyópartokon megindul a pálinkafőzés és a pálinkakérés. A pálinkakunyorálók lerészegedése s az ütköz körül dülöngöző emberek, egyes vidékek rendez őszi kérést tartozott. Ez Szilágyban éppúgy megtalálható volt, mint Háromszéken, Biharban, Krassó-Szörényben vagy a Mezőségen. A mai kor Brueghelje megfesthette róluk az ősi részegeskedés elrémítő képét. Vannak emberek, akik a pálinkaégetés napjától karácsonyig állandóan részegek voltak. Egész idejük szinte kizárólag abból állt, hogy vagy kiadták a részegséget, vagy gondoskodtak róla, hogy legyen mit kiadniuk. Amíg egy csepp volt a hordóban, addig nem volt nyugtuk. „Nem költök rá, a magamét iszom!” — mondták büszkén és ezzel vigasztalták magukat és feleségüket.

Sokat beszéltünk és írtunk az irástudatlanság és a babona rákfenéjéről, de kevés szó hangzott el a hasonlóképpen elterjedt részegségről és ennek leküzdési módjairól.

Idén valamennyi szilvavidéken rekordtermés ígérkezik. A háziasszonyoknak és a józanul gondolkodó falusi férfiaknak ebben az irányban is tanácsal szolgálhatunk: a vörös szilvából, ússe kőli, főzzenek pálinkát. A magbaváló, nemes beszteci szilvából ellenben csináljanak lekvárt, minél több lekvárt. A szilvalekvár, iz, cukor, vitamintartalom dolgában közvetlen a baracklekvár után következnek.

A szilvavidék falusi asszonyainak őszi jelszava ez kell, hogy legyen: több lekvárt, kevesebb pálinkát!

SZILÁGYI ANDRÁS

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK

AUGUSZTUS 18-AN, CSÜTÖRTÖKÖN:

- 1. számú állami gyógyszerár (vált dr. Goyna), Szabadság-tér 34. sz.,
- 3. számú állami gyógyszerár (vált Hygea), Mihai Viteazul-tér 32. sz.,
- 7. számú állami gyógyszerár (vált Pasteur), Babes-utca 18. szám, 8.
- számú állami gyógyszerár (vált Victoria) Horea-út 47. szám, 12. számú állami gyógyszerár (vált Kigyó) Budai Nagy Antal 55. szám.

A HIRES BRJANSZKI ERDŐ, amely a német megszállás évei alatt sokezer hős szovjet partizánnak nyújtott menedékhelyet, sok helyen kipusztult a fasisztákkal vívott elkeseredett partizánharok során. Most több, mint 20 erdőgazdaság fáradozik a brjanszki erdő újjáépítésén. A brjanszki területen körülbelül 2000 falkolát létesítettek.

NORVÉGIA MINDEN VÁROSÁBAN békebizottságok működnek a Norvégiában szeptember végén megtartandó skandináv békehet előkészítésére.

A DELHI HIRÜGYNÖKSÉG közlése szerint az egyes indiai tartományokban 1949 első felében 2057 parasztlázadás történt. LELEPLEZTEK Haragos Péterné, Bogocsin községbeli jehovista kulakasszonyt az élesdi samott-téglagyár dolgozója. A ravasz szirosparaszt úgy akart ártani a dolgozóknak, hogy cséplőgépet elrejtette a hatóságok elől, abból a célból, hogy a cséplőgépet górdítsen a cséplés zavartalan menete elé.

ORVOSI HIR. Dr. Ornstein M. fogorvos rendelését újból megkezdte, Széchenyi-tér 43 szám alatt, 5730

Földművelés:

A Közép-Európát elárasztó hűvös légáramlatok elérték a Kárpátok vonalát. Az ország nagyrészből kiadós esőzést jelentenek.

VARIÁTO IDŐJÁRÁS: Változó felhőzet, helyenként zivatarok és fűtő esők. A hőmérséklet nem változik.

OKMÁNYHAMISÍTÓT TÁRTOZTATOTT LE A MILICIA. A

kolozsvári milícia letartoztatta Kilyén Károlyt, az „Armatura” állami vállalat alkalmazottját, aki okmányhamisítás révén 84 ezer 180 lejt tulajdonított el a vállalat vagyonaiból. Nevezett azzal volt megbízva, hogy a vállalat számára érkező küldeményeket az állomáson átvegya. Kilyén a szállítóleveleket július közepétől kezdődően többször meghamisította, nagyobb összegeket véve fel a vállalatot, mint amennyit a szállításért ténylegesen fizetnie kellett. Minthogy vagontételekről volt szó, Kilyén Károly mintegy 10.000 lejt „keresett” minden egyes alkalommal. Kilyént átácták az illetékes népbizottságnak.

GRIZOSZTAS. Lapunk előző számában megjelent híradással ellentétben, a grizosztás két éven felüli gyermekek részére is augusztus 17-én és nem szeptember 20-án kezdődik.

A SZTALIN nevet viselő szovjet gépkocsigyárban már több, mint tízezer munkás gyártja a híres „ZIS 12” kocsikat. Öránként 100 új gépkocsi fut ki az üzem kapuján. A munkások 40 százaléka nő és minden munkás szocialista versenyben van.

A LUGOSI „COMCEREAL” részére 300 vagon termény befogadó gabonarakárt építettek. A nagy gabonarakárt építését, augusztus 1-én fejezték be.

NAGY VIHAR VONULT AT vasárnap Szamosújvár fölött, mely több fát kidöntött. Egy ledől fa a villanyvezetéseket is megrongálta. Kutasi János 10 éves gyermek véletlenül rálépett a leszakadt villanyhuzalra, s az áram azonnal megölte a szerencsétlen gyermeket.

ÉVI 20 EZER VIZÓRÁT gyárt a jövőben a bukaresti Vizóragyár. Ez a jelentős termelésemelés annak köszönhető, hogy az 1949. évi Terv keretében a fővárosi ideiglenes bizottság gondoskodott a gyár új gépekkel való felszereléséről.

A DÉLKOREAI HAJÓHAD egyik csatahajója befutott Mongin északkoreai kikötőbe, hogy csatlakozzék a néphadsereghez. A hajó személyzete a hazát és a népet akarja szolgálja és ezért teljes felszerelését átadta a koreai demokráta népi köztársaság katonai képviselőjének.

Az ökölvívásban tovább folynak a küzdelmek. A román fiúk több értékes győzelmet értek el a tegnapi nap folyamán és így remény van arra, hogy szép helyezéseket érnek el.

Megkezdődtek az atlétikai bajnokságok is és azok a szovjet versenyzők fölényének jegyében folynak. Az első napon több számot be is fejeztek és azok nagyrészt a szovjet versenyzők győzelmével végződtek.

Teniszben kiténően szerepelnek a magyar versenyzők. A női egyes döntőjében két magyar lány került és a férfi egyes elődöntőjébe is két magyar versenyző szerepel.

Úszásban a nap eseménye a 4x200 méteres gyorsváltó volt. A versenyen 4 nemzet váltója vett részt és a magyar csapat győzelmét hozta. A kitűnő magyar együttes új főiskolai világeszcst uszott 8:57.4 perces idővel, amely világviszonylatban is kitűnő eredmény.

A FVB legújabb eredményei a következők:

100 m. síkfutás: I. előfutam: 1. Varasdi Magyarország 10.8 mp. II. előfutam: 1. Szabó magyar 10.8 mp. III. előfutam: 1. Csányi magyar 10.7 mp.

100 m. női síkfutás: döntőbe jutott három szovjet versenyző, egy francia és két magyar, Lohász Irén és Egri.

Gerelyvetés, férfi: Világbajnok Iljevlev Szovjetunió 65.67 m. 2. Luchjanov Szovjetunió 63.95 m. 3. Koptyuch Szovjetunió 61.92 m.

Rudigrás: Világbajnok: Demisenn Szovjetunió 415 cm. 2. Breitmann francia 410 cm. 3. Kneazev Szovjetunió 400 cm. 4. Homonnay dr. magyar 400 cm. 5. Zeno Dragomir RNK 380 cm.

Súlydobás: Világbajnok: Kalina dr. cseh 15.20 m. A román Raica 14.17 méteres eredményével negyedik lett.

Távolgrás: Világbajnok: Adamczyk lengyel 727 cm. 2. Volkov Szovjetunió 714 cm. 3. Madatov Szovjetunió 712 cm.

Magasugrás, női: Világbajnok: Csudina Szovjetunió 162 cm. 2. Papisova Szovjetunió 155 cm. 3. Borodina Szovjetunió 153 cm. 4. Rohonczy magyar 150 cm. 5. Csáky magyar 145 cm.

USZÁS:

4x200 m. gyorsváltó. Világbajnok: Magyarország (Gyöngyössi, Csordás, Kádás, Nyéki) 8:57.4 perc. Főiskolai világeszcst. 2. Skócia. 3. Franciaország. 4. Csehszlovákia.

Miénk a tengerpart!

A hajnali szürkületben fekete sávként jelentkeznek a szemhatárszélén a tenger, ahogy a Konstancia felé haladó vonat ablakából először találkozunk vele. Néhány perc és fénylő tizes korongként kapaszkodik az égre a nap, hogy a tengeri napfelkelte színpompás látványával köszöntse az érkezőt.

A vonat zúfolt. Az ország minden részéből áramlik a tengeri fürdőhelyek felé az üzemek, irodák, intézetek dolgozó tömege. Emberfejek hajlanak ki a vasúti kocsi ablakából, hogy boldogan, mosolygó arccal ismerkedjenek meg, a még nem is olyan régen csak a kiváltságos osztályok számára fenntartott üdülőhely, a tenger szépségével.

KONSTANCA

A kikötőből most fut ki a nyílt tengerre egy hajó. A távolság miatt nem vehető ki, hogy miféle. Lehet nagyobb halászhajó, vagy kisebb partmenti gőzbárka. De hajó, amely a végtelen víz felé halad.

Karcsú minarét és a templom kupoláján a félhold vigyázza a város tőrök negyedének hajnalát. A kikötő raktár-

házának ablakában vorósen tükrözik a kelő nap. Fehér villasorok a tengerparton és a hullámok tajtékot fröccsentve omlanak szét a moló szikláin.

— Lenyűgöző szépség ez a végtelen víz — mondja mellettünk egy Temesvárról érkező dolgozó nő, barátjának. Popescu Éva és Fischhoff Éva, mindketten a temesvári „Victoria” alkalmazottai és most van életükben először alkalmuk megpillantani és élvezni is a tengert.

EFORIA

Zsibongó gyereksereg terelnek le az egyik vasúti kocsiból a fehérköpenyes gondozónők. Új nyaralócsoport. Népköztársaságunk küldi az apróságokat a napsugaras puha fővenyre, a tengeri levegőre, hogy érezzék a kis emberpalánták már zsenge korukban is, hogy övék az ország minden szépsége.

Apró örvendőző sikolyok szakadnak a gyerekekajákról. Az egyik, alig tud továbbmenni, úgy elfelejtkezik.

— Siessetek — szól rájuk a gondozónő — kaptak jó reggelit, aztán megyünk fürödni.

Itt találkozunk a tízéves Nagy Pistával, mint kolozsvári ismerőssel. Apját elvitte a háború. Anyja a Herbak-gyárban dolgozik. Most Pista eljött a tengerre, hogy vérszegény, nyápic testét megerősítve új erővel fogjon neki az „ősi iskolának”.

— Szeretek tanulni — mondja félszemmel a tengert véglyáza —, ha nagy leszek, gépeket akarok csinálni.

TECHIRGHIOI

A rendkívüli gyógyhatású laguna partján közel 2000 dolgozó van elhelyezve a nyaralóvilágban. Itt az Országos Szaktanács kirendeltségének vezetője, Weisz István, várja az érkezőket. Pillanatok alatt kapja meg mindenki a szükséges utbaigazítást, elkísérik a számára kijelölt villába, ahol tisztán berendezett szobák várják a pihenő dolgozókat.

— Az étkezés nagyon jó és bőséges — állapítja meg ebéd közben Kósa István, a csikmezei Csicsóból, társa, Roth János, szintén CFR-ista helyeslően rábillint. A zsufojt asztalok mellett sok ismerős arc — Boj-

tosné és még jónéhányan a „Herbak János”-ból. A kolozsvári Állami Magyar Színházról is vannak páran. Az ország minden részéből találkozunk üdülésre küldött dolgozókkal. Krajovából és Nagyváradról éppen úgy, mint Szatmárról és Máramaroszigetről.

A reggeli: tej, vaj, az ebéd három, a vacsora két fogás. Sok édesség és gyümölcs izesíti az étlapot.

Este zenét közvetítenek a mikrofonok. Tánca a fiatalság számára. Értékes, színvonalas, műsoros esték, a szintén nyaraló fővárosi és kolozsvári művészek közreműködésével. Az otthonos kényelemmel berendezett klubokban társasjáték, könyvtár, friss napilapok, folyóiratok és rádió.

A telehold fényében fürdő tengerpart távlatában szikrázva tündökölnék Konstancia, Eforia, Vasile Roaita és a többi feketetengeri munkásüdülő. A hullámok hátán megsokszorozva ring a telehold tükröke és a parti fővenyt örökösen ostromló hullámokban a tenger hangja morajlik.

(t. k.)

IDŐSZERŰ FÖLDRAJZ

A forrongó Birmánia

A birmániai események a teljes függőségben vannak az gyarmati politika válságának és angol és indiai tőkével szemben kifejezői. Ez a válság, amely a Birmánia népe többször felkelt világháború után még jobban elnyomói ellen. A nemzeti felszámulást, a kapitalizmus általános badító mozgalom a második világhanyatlásának szervező része. Az háború alatt és közvetlen utána anyaországok uralkodóosztályai érte el a tetőfokát. Széles népré. képtelenek tovább is úgy vezetni tegekre terjedt ki s így a háború a gyarmatokat, mint eddig, — rúból megtépázva kikerült brit állapította meg A. A. Zsdanov, s Birmánia példája teljes egészében igazolja ezt a megállapítást. Elnyomást.

Birmániát az angol imperializmus a múlt század közepén véres harcok árán hódította meg és 1866-ban kebelezte be a brit birodalomba. Az imperialista rablók étvágyát

A GYARMAT TERMÉSZETI KINCSEI

keltették fel, s ezt az étvágyat még jobban növelte az ország stratégiai helyzete. Birmánia az Indokínai-félsziget északnyugati részén: India, Kína, Indokína és Sziám között terül el. Felülete 677.594 négyzetkilométer, lakosainak száma pedig 16 millió. Főbb természeti kincsei a kőolaj, gumi, közönséges és színes fémek, valamint az erdők, amelyekben bőségesen található a jávorfa legértékesebb fajtái. Mezőgazdaságában első helyen a rizstermelés áll.

A brit gyarmatosítók évtizedeken át

EMBERTELENTŰL KISZÁKMANYOLTÁK

az országot és kegyetlenül elnyomták a népet. Kezükre jászott ebben a bennszülött burzsoázia és földesúri rend, amelyek

AZ ANGOL IMPERIALIZMUS JÁTEKSZERÉVE VÁLT.

A birmán nacionalista burzsoázia, akár a többi kapitalista államok uralkodóosztályai, szégyenteljes imperialista ügyvéki szerepet töltött be: elárulta saját népét és hazája függetlenségét. Ez az árulás különösen akkor vált nyilvánvalóvá, amikor Aung-Szan utóda Takin-Nu 1947 október 17-én aláírta londoni parancsra készült angol-birmán „egyezményt”. Ezt az egyezményt a brit imperializmus „új elvei” alapján szerkesztették meg. A laburisták, a gyarmati népek megtévesztésére

SZINLEGES FÜGGETLENSÉGET

adnak nekik, a valóságban azonban még jobban elmélyítik a gyarmati leigázás rendszerét. Ilyen „függetlenséget” adtak Indonának, Pakisztánnak, Ceylonnak és Birmániának.

De a brit imperialistáknak és birmániai bérenceknek így sem sikerült elfojtani a nép függetlenségi harcait. Az ottani események beszédesen bizonyítják, hogy az imperialisták zavartalan gyarmati elnyomatói korszakának vége és, hogy semmilyen csellfogásokkal sem tudják megállítani a történelmi fejlődést.

A NEMZETI FELSZABADÍTÓ MOZGALOM

új lendületét jelezte 25 ezer petrólempipari munkás tavaly márciusi sztrájkja. A sztrájkot természetesen a munkásosztály és annak élcsapata, a Kommunista Párt szervezte és vezette. A brit gyarmatosítók erre, a „dilemme et impera” kipróbált módszeréhez folyamodtak. Ellentéteket szítottak a birmánok és a nagyszámú karén néptörs között, s ez utóbbit sikerült is felháztaniok a többségi nemzet ellen. Abban reménykedtek, hogy így könnyebben leverik a demokratikus mozgalmat, de a lázadás éppen fordítva ütött ki. Túl lépte az angol Titkos Szolgálat terveiben megjelölt határokat: a karén munkások szüvelségről léptek a birmánokkal, s együttesen felszabadították az ország jókora részét.

A haladékoszellemtől vezetőkből kormányfunkcióit betöltő nemzeti bizottságot alakítottak. Programjában szerepel a földosztás, a pénzügyi és elnyomó katonai egyezmények felbontása, a nagytöke tulajdon elköszása és számos egyéb reform.

Bemutatunk egy minta-kantint

KOLOZSVAR. — Ha az Irisz és közelebből akarunk gyönyörösképi szőlőhegyek felől közelítjük meg a „Liebknecht Károly” papirlemezőgyárat, már messziről szembeütünk a hatalmas gyümölcsös- és veteményeskert, mely majdnem körbe öleli a régi gyárépületet. A gondozott gyümölcsfák sorai, a veteményeságások mind-mind a kertgazdasággal kapcsolatos. Ni üdítő látványt nyújtanak. Nem csoda Margit szakácsnője fogadja lehet mellettük érdektelenül elhaladni. Annyira csalogatók, hogy szinte vonzák a mellettük elhaladni. Megkeressük a gyár bejáratát mindennapi kertészet a papirle-

mezgyár tulajdonát képezi. A nagy területet ésszerűen kihasználva, az étkezde gyümölcs- és zöldség-szükségletét biztosítják a terményekből. A különböző gyümölcsféléktől kezdve a burgonyáig, sárgarépaig, káposztáig, kalarábéig, petrezselymet és ki tudja még mi mindent megtalálhatunk itt, amire csak szükség lehet az étkezdeknél. A veteményeskertet nem az üzem dolgozói művelték meg, hanem az étkezde felelőse az üzem dolgozóival hozott elhatározásuk nyomán megműveltették azt és a terményeket a mindennapi piaci áron veszi át. Kötő? Az üzem munkaközfelől, mely a begyűlt pénzeszegeket befekteti, mégpedig káposztáshordók, üvegek és más egyebek beszerzésére, mert a télire is gondoskodnak és saját termésükből teszik el az étkezde számára szükséges gyümölcsöt, uborkát, káposztát.

De az üzem munkásai is kaptak egy-egy kis területet az üzem tulajdonát képező földekből, ahol maguk dolgoznak és az egyéni szükségleteiknek megfelelő mennyiségű zöldséget maguk termelik. A piacról való beszerzés teljesen fölöslegessé vált és minden dolgozó munkáját megfizeti az a zöldségmennyiség, mely munkájuk nyomán ott zölde az üdítő kiterjedő területen.

Ezek után kíváncsian tekintünk a kálynán rotuló edényekre, főleg azok tartalmára. Meglepődünk, de kellemesen. A fedelüket felcsemelve megtudjuk, hogy az inyvesküldőző illatok a mai évi rend hírből. Almaleves, rántott borjúhús, burgonyapüré, uborkasaláta és szilva képzelt a mai étrendet. Kíváncsian tekintünk a fekete tábla felé, melyen az ebéd ára fel van tüntetve. Kohn Adolf kártyafelelős és Nicoara Margit szakácsnő pillanatok alatt kiszámítják és kiderül, hogy mind az 26 lejbe kerül. De ez a legdrágább ebéd: egyike, mert ahogy lap-

Normadöntő fiatalok

a bőrvelyi kendergyárban

ZILAH. — A bőrvelyi kendergyár ifjúmunkásai a megindított szocialista munkaversenyek keretében új normadöntéseket értek el július folyamán. Cirghin Mária júniusban már 60 százalékkal haladta meg a normát és ez jövdelemben több mint 10.000 lejt jelentett számára. Lendülete ebben a hónapban sem eszökkent, mert naponta magasan a norma felett dolgozik. De a többi ifjú munkások sem maradnak el a munkában. Pállnkás Magda és Csáki Mária több mint 20 százalékkal termelnek normán felül. Meleg András ifjúmunkás a törőosztályon 26 százalékkal haladta meg a normát. A tilolóban Pállnkás Margit és Lupusan Mária 15—20 százalékkal haladják meg a normát.

Pállnkás Gizella ifjúmunkásnő, amellott, hogy őlmunkásnő, a sportban is az első között van. A sport a bőrvelyi kendergyárban igen nagy lendülettel fejlődik. A gyár két labdarugósapata a járási bajnokságokon vesz részt és egyik közülük az első helyen áll. Ugyaneseak szépen fejlődik az asztalitenisz és az atlétika is. A kulturélet is fejlődésnek indult.

De előfordulnak hiányosságok is az üzem életében. Az Ifjú munkás Szövetség alapszervezete elégtelen felvilágosító munkát folytat a gyárban, nem fektet súlyt a szervezeti munkára. A járási bizottság segítségét kérjük és azt, hogy foglalkozzék többet a gyár ifjúmunkásainak kérdéseivel. Nyújtson segítséget az ifjú munkásoknak, hogy leküzdhessék a felmerülő nehézségeket. Legsürgősebben azt kéri, hogy az ifjak ugyanegy váltásban dolgozhassanak, mert ezáltal megjavul szervezeti életük.

POP N. levelező

Augusztus 23-ig teljesítik az 1949 évi Állami Terv előirányzatát a szatmári Textilgyár dolgozói

SZATMÁR. — (Tudósítónk írja.) A szatmári „Textilgyár” nem tartozik a nagyipari üzemek közé. Mindössze 116 alkalmazottja van. Nem nagy ez a szám s így fokozott értékelés illeti meg az üzem dolgozóinak kis csoportját az elért eredményekért. Ezek az eredmények ugyanis országos viszonylatban is kimagaslóak, említést érdemelnek.

Legjobb eredményük, hogy előreláthatólag a hó 20 és 25 között befejezik Állami Tervünk 1949. évi előirányzatát, ami több mint négyhónapos túlteljesítést jelent. A felzárkózás nagy ünnepnapjától kezdve már 1930-re termelnek. Kizárólag sárgavásznát (fehérítetlen), ugynevezett „amerikai” vásznat gyártanak. Olcsó pontáru ez, melyre minden dolgozónak igen nagy szüksége van. Külön elismerés illeti meg a szatmári textilgyárat, hogy ezt az olcsó árut, melynek gyártásánál a többi textilüzem ráfizet, olyan termelési körülmények között tudja előállítani, hogy kiküszöbölje a ráfizetést. Ezt az észszerű munkaelosztásnak és többek között annak köszönheti, hogy az üzem 116 alkalmazottja közül mindössze 5 a tisztviselők száma.

A szatmári textilgyár romokból született újjá, mint a többi szatmári ipartelep. Az üzem dolgozói szétromcsolt, ócskavas szamba menő gépekből készítették új gépeket, műszereket. Természetes, hogy ekközben kétszeres munkát kellett végezniük egy a szerelőknél, mint a tisztviselőknél. Ez a munka-erő elűzött átragadt a többi dolgozóra is. Az üzem munkásainak fele ma már négy gépen dolgozik. Két váltásban 14 munkás két, ugynevezett széles gépen, egyszerre négy vég árut készít.

A gyár állandóan épül, terjeszkedik. És ehhez nem kéri állami támogatást és kölcsönt sem. Az üzem termelékenységének fokozása úgy történik, hogy egyre több eddig hasznavehetetlen gépet alaktatnak át textilipari géppé az üzem dolgozói. A tizenötödik nagyteljesítményű szövőgépet augusztus 23. tiszteletére helyezik üzembe. Ezenkívül most készül egy 72 orsós keresztorszó előkészítő gépük, ugyancsak házi előállításban. Házi kezelésben állítanak elő 240 darab mérőórát, ami a termelt árumennyiség ellenőrzését teszi lehetővé minden egyes szövőgépén és ugyancsak az üzem lakatosműhelyében állítják elő az elektromos berendezést is, mely a felvívó gépet önműködővé teszi. Mindezt beruházási kölcsön nélkül. Így készült el ebben az esztendőben az a 70 négyzetméter területű épületrész is, amelyben öltözőt, dohányzót és mellékhelyiségeket helyeztek el a dolgozók számára. Ugyanitt falalt hajlékra az üzem fonalkelcsője is.

Nemrég szocialista munkaversenyre hívták ki a kolozsvári „Breiner Béla” testvérüzemet. Minőség, mennyiség, fegyelem és a gépek kibaszásának fokozása a verseny feltételei. Utóbbiban 75 százalékos túlteljesítésre kötelezte magát a szatmári textilgyár.

A szatmári textilgyárban ezekben a napokban nincs üzemben minden energia, mert a gyár élmunkásai szabadságon vannak. A munkalendület azonban nem csökkent. A versenyek tovább tartanak. Meg vannak az eredményei is. A legutóbbi számbavételkor Russu Terézia, Pop Ionel és Kocsón Ida haladták túl szép teljesítményeikkel a normát.

Munkabrigádokat szerveztek a „Viktória” ifjúsági munkásai

KOLOZSVÁR. — Az ifjúsági munkabrigádok nagyszerű termelési eredményétől ösztönözve a „Viktória” szövetkezet szabóműhelyében is megalakult az első ifjúsági munkabrigád.

A munkabrigád megalakulása ünnepélyes keretek között történt. Megnyitó beszédet tartottak Salamon Sándor, a Román Munkáspárt kiküldöttje és Dósa Sándor, a második kerületi szervezet titkára. Román és magyar nyelven ismertették az ifjúsági munkabrigádok megalakításának fontosságát, valamint azokat az eredményeket, melyet a budapesti Világifjúsági Találkozó és Augusztus 23. tiszteletére teljesítettek az ifjúsági munkabrigádok.

A brigád nevében Jency Gizella beszélt, aki augusztus 23. tiszteletére szocialista versenyre hívta ki Komjátszeghi Miklós és Adnóci Erzsébet ifjúsági munkásokat.

Komjátszeghi Miklós elfogadta a versenykiváltást és vállalta, hogy a VIT és Augusztus 23. tiszteletére 40 százalékkal fogja túlteljesíteni a normát. Az újonnan megalakult brigád tagjai közül többen vállalták, hogy Augusztus 23. tiszteletére 5, 10, 25 és 40 százalékkal fogják túlteljesíteni a normát.

Az alakuló gyűlésen egyhangúlag elhatározták: a jövőben még jobban megszervezik a munkát, hogy az ország bármely ifjúsági munkabrigádjával versenyképesek legyenek.

Napközi otthon Kidén

KIDE. — A tavaszi mezőgazdasági munkálatok alatt a kidei aprógyermeküket szüleik felügyelet nélkül magukra kellett hagyni. Ezért

elhatározták a helyi RDNSZ-tagok, hogy napközi otthont létesítsenek. A határozatot tett követte. Julius 25-én gyűlést tartottak, kiválasztottak

egy megfelelő helyiséget és megnyitották a napközi otthont.

A napközi otthon fenntartására gyűjtést rendeztek. Egyetlen nap alatt igen nagy mennyiségű élelmiszert sikerült összegyűjteni. Az ideiglenes bizottság cukrot, grizt, lisztet és olajat utalt ki a napközi otthon részére.

Katalin kolozsvári vöröskereszt testvér önkéntes munkával vállalta. Ezenkívül önkéntes munkával a főzésnél mindennap két RDNSZ-tag segítkezik.

Reggel 8-tól este 6 óráig tartózkodnak a gyermekek a napközi otthonban, hogy miközben szüleik a mezőn dolgoznak, ne okozzon gondot a gyermekek felügyelete.

A kidei RDNSZ-tagok továbbra is gyűjtésekből és rendezvények jövedelméből fogják fenntartani a nyári napközi otthont.

Kiss V., levezető

Krasznai NAPLÓ

Két és félhónapja annak, hogy az ideiglenes bizottság támogatásával gyümölcskonzerváló tanfolyam létesült. A tanfolyamon a dolgozó földművesasszonyok vettek részt, elsajátították a gyümölcskonzerválás olcsó, házi módszerét. A tanfolyamon tartóított gyümölcsöt a szegény asszonyok között osztják szét.

A fürdőhöz vezető 3200 méter hosszúságú utat és két hidat Kecel, Horvát, Petenye, Sereden, Técsé, Varsólc és Kraszna dolgozó földművelési önkéntes munkával javították meg. Az RDNSZ rendezésében

Uzembe helyezték a krasznai téglagyárat. Az ideiglenes bizottság felépítette a romokban heverő üze-

met, ahol máris nagy ütemben folyik a termelés.

A tervbevetett nagyszabású építkezésekhez a gyár adja a szükséges téglanyagot. Perje és Császár községekben iskolát építettek. Az iskolák mellett tanítói lakások is lesznek. Császár község dolgozói önkéntes munkával szállították a mestert és a szükséges követ az iskola építéséhez.

N. B. I

ADÁS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresek kisebb családi házat. Cim a kiadóban. 5688

ELADÓ nagy kéziszraf-szeker. Erdéklődni Haşdeu (Kökert)-utca 104. Délután 3 óráig. 5729

JÓKARBANLEVO vastag piros vagy bordókulit keresek megvételre. Lutoasa—Agyagdomb-utca 20. 5731

ELADÓ csónakos Singer varrógép. Zola Emil-utca 1., II. emelet 7. 5733

KÁD, 2000 lit., gyümölcsnek eladó. Horea-ut 11., Vlad 5734

VESZEK villanymotort, 0,2—0,5 lóerőset, 220 Voltost. Cim a kiadóban. 5735

NAGYMENNYISÉGű halfarok kalapácsnak eladó. Hilf Gábor, órásmester, Bolyai-utca 2. 5736

KIFOGÁSTALAN állapotban levő konyhabutort keresek megvételre. Ajánlatokat „Konyhabutor” jellegre kiadóba. 5739/a

KOMBINÁLT gyermekocsi eladó. Pata-utca 102. 5739

ELADÓ 6 kvadratos keleti perzsa, könnyű szövetszőtűm, ezüst róka. Budai Nagy Antal-utca 31. 5742

FÉRFI KERÉKPÁR jó állapotban eladó. Forduló-utca 6., ajtó 7. 5749

GYÖNYÖRŰ Nylon-icabát eladó. Szentegyház-utca 4., földszint, ajtó 2. 5752

ELADÓ jókarban levő férfi kerékpár. Ille Pintile 9. Repülő-hídon túl. 5753

SIEMENS-RÁDIO eladó. Majális-utca 12. Gépész, este 7 után.

FÉRFI KERÉKPÁRT jó állapotban veszünk. Bemutatható „Világosság” kindóhivatalában. Gr. 172

ZONGORA, rövid keresztűros, hártyás Clmeket „Jóhang” jellegre kiadóba kérek. 5760

VESZEK használt afríkot (segeract), löszört, Jakab Ferenc kártyát, Molotov 24. 5761

MODERN, használt, de jó állapotban levő ebédlobutort, kombinált szelvény vagy ebédlobutort székekkel kérek. Derzi, Petőfi-utca 29. 5745

OTTHONAPOS nőstény, fajliszta farkasleány eladó. Györgyalvi-ut 97. 5746

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szolg 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

KIFOGÁSTALAN állapotban levő kosaras motorkerékpár eladó, vagy elcsereíthető kosárnélkülivel. Cim: „Clujul” Állami Áruház, személyzeti osztály. 5747

INGATLAN-LAKÁS

LAKÁSCSERE. Elcsereílném belvárosi két nagy szobát (egyikben vízvezeték is van) távolabbi, egészen kicsi egy szoba, konyha vagy egy szobás üres lakással. Érdeklődők adják le címüket „Előnyös lakáscsere” jellegre a kiadóba. Gr. 171

ELCSEREÍLNÉM Téglás-utcai házamat kisebb, de kertessel, ráfizetéssel is. Érdeklődj Budai Nagy Antal (Honvéd)-utca 153, villamosműhelyben. 5737

ELADÓ fűtőn modern kertés ház. Cim a kiadóban. 5741

HOREA-ut két szoba, konyha, fürdőszoba lakásomat elcsereílném garszonirrel. Ajánlatokat „Körpont” jellegre a kiadóba. 5743

ALLÓMÁS melletti szoba, konyha, fűtőszobát, modern lakásomat elcsereílném hasonlóval. „Családi okok” jellegre. 5743a

ELADÓ sürgősen házhely Apaffy-utcaiban. Cim: Csaba-utca 72. 5744

EGYETEMI hallgatói butorított szobát keres központban vagy közelben. Cimket: Dóza György-utca 16, ajtó 12 címre kér. Tkv

FÜRDŐSZOBÁS lakásomba dolgozó kőkötőket veszek. „Ternó”. Kádár-utca 2. 5750

ELADÓ kis családi ház, vagy elcsereílném nagyobb udvarossal. Szánló-utca 29. 5759

ALLÁST KERES

KERESK elsőrangú férfi földmunkást, azonnali belépésre. Borsós Antal Blaj-Balázsfalva, Str. Teohari Georgescu Nr. 12. 5540

MEGBIZHATÓ mindenest keres tisztviselő család. Cim a kiadóban.

ÜGYES fiatal leányt fogászati rendelésbe felvezetnek segítségül. Cim a kiadóban. 5751

ALLÁST KERES

HAZVEZETŐNEK vagy anyahelyettesnek menne megbízható, gyermekeszerető, a háztartás minden ágában jártas, intelligens, jobb nő. Megkereséseket a kiadóba „Házvezető” jellegre. 5740

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése, „Dália”. Horea-ut 35. Tkv.

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANAL, Dóza György-utca 22. Tkv.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk

Kozma Etelka

1949. augusztus 17-én, hosszasan szenvedés után, elhunyt.

Temetése augusztus 19-én délután 5 órakor lesz a temető halottas kapujánál.

Kozma testvérek

ELVESZTETTEM aktatáskámat különféle holmikkal, Pata-utcától a pályudvarig. Becsületes megtaláló juttassa el Alkony-utca 55 szám alá, jutalmat kap. 5748

BIZTOS SIKERREL előkészítik nyelvekből, számból, fizikából. Kossuth Lajos-utca 46. Jakab. 5758

MOZIK MÜSOBA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs előadás.

MAXIM GORKIJ: Minyin és Pozárszki. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Valahol Európában. A magyar filmgyártás csúcsteljesítménye. Új kópia. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

POPULAR: Djurgai pajzsa. Zenés film. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK: Szovjet híradó 15 sz. — Az új Albánia, 6 felvonás. — Szastollak. Szines rajzfilm!

URANIA: Minyin és Pozárszki. Előadások kezdete: Fél 8, fél 8 és fél 10 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

RPR
Judecatoria Poulara Urbana Cluj
Dosar Nr. 3750—1949.

CITATIE
Nr. 3750 anul 1949 luna August ziuia 13

Dna Palotás Berta cu domiciliul in loc necunoscut este citata la aceasta instanta, camera Nr. 5, pentru ziuia de 1 Setembrie 1949 ora 8 in calitate de parata in procesul de divort.

In caz de neprezentara sa va face in lipsa.

Presedinte,
(ss) dr. Decuseara
judecator

Grefier,
(ss) Indecifrabil
L. S.

RPR
Judecatoria Poulara Urbana Cluj
Dosar Nr. 3106—1949.

CITATIE

In virtutea art. 85 din Codul de procedura civila D. Puskas Dumitru, domiciliat in loc necunoscut, este citat la aceasta instanta, camera Nr. 5, pentru ziuia de 22 August 1949, ora 8 dimineata in calitate de parat in procesul de anulare.

In caz de neprezentara sa va face in lipsa conform art. 152 din Codul de procedura civila.

Judecator,
(ss) Perju (ss) Indecifrabil
L. S.

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulajdonosuk semmisnek nyilvánítták:

Urmatoarele acte personale DEGRÓ VILMA Cluj, Piafa Ste-au fost pierdute si posesorii fan cel Mare Nr. 10, Buletinul de lor le declara nule de drept in inscriere la Bir. Pop. Nr. 34.098—mainile oricui s'ar afla: 1947, eliberat de Militia Cluj. 5738